

Familie- og Forbrugerministeren (Henriette Kjær):

Jamen jeg synes, at det er en fuldstændig fejlfortolkning, at man ikke skal bestemme noget. Man skal vænne sig til at bestemme noget på en anden måde. Man skal vænne sig til at sætte sig ned og læse de grøn- og hvidbøger, der kommer fra EU. Og allerede der skal man finde ud af, hvad man så er enig eller uenig i og så begynde at arbejde aktivt i forhold til at få tingene ændret eller sat på rette spor ved at lave høringer i udvalg, ved at rette henvendelse til ministeren osv.

Sagerne kommer jo også i Europaudvalget, og de bliver også fremlagt i Fødevarerudvalget. Der oplever vi jo tit lige præcis denne del af dagsordenen lidt som noget, hvor nå, ja, ministeren læser et talepapir op, men ganske få har spørgsmål til det talepapir. Det skal jo ændres. Det er jo dér, man skal ned i substansen, det er jo dér, man skal spørge ind til, hvilke konsekvenser det får, og hvad det betyder. Det er en anden måde at arbejde på, men den er bestemt lige så god og lige så demokratisk.

Kl. 12.55

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Så er det lige før, at vi skal tage de der samråd i Fødevarerudvalget, for der er altid en stor spørgelyst til ministeren, når ministeren er der.

Men jeg må sige, at hvis vi nu tager sådan en sag som multivitaminjuicesagen, så siger ministeren nu, at vi stadig væk skal holde fast i det på grund af de her grøn- og hvidbøger osv., og så skal vi arbejde aktivt for, at der sker en ændring. Nu er der f.eks. i multivitaminsagen et flertal, som siger, at der skal gøres noget, der er anderledes, og det vil sige, at ministeren skal ned og arbejde aktivt for noget andet. Hvor stor en chance tror ministeren der er for, at ministeren kommer igennem med det, som vi ønsker her i Folketinget?

(Kort bemærkning).

Familie- og forbrugerministeren (Henriette Kjær):

Problemet i den sag er jo, at vi for sent har været opmærksomme på, at der her var et område fyldt med nye produkter, som ikke var regulerede. Derfor er de reguleret af indre marked-lovgivningen. Indre marked-lovgivningen går ud på at forhindre handelshindringer, og derfor siger man, at varerne kan flyde frit over grænserne. Så siger vi: Hov-hov, hov-hov, her kommer

faktisk en række nye produkter, som vi dybest set ikke bryder os om i Danmark, vi har ikke tradition for dem, og vi synes ikke, de er nødvendige.

Derfor går vi så straks meget, meget aktivt fra dansk side i gang med at få lavet en regulering på det her område. Jeg har skrevet til det hollandske formandskab, og jeg har haft møde med de danske parlamentarikere, i øvrigt et meget godt og givtigt møde. Så vi arbejder på alle fronter. Jeg tager ned i Europa-Parlamentet her i december måned for at kæmpe for Danmarks sag, og jeg har også kontaktet mine ministerkolleger. Derfor har jeg faktisk store forhåbninger til, at der vil ske noget på det her område.

Men problemet er, at vi er kommet for sent i gang, vi har ikke fået reguleret området i EU.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning**Første næstformand (Svend Auken):**

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 85: Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Private leverandører af dagtilbud – pengene følger barnet).

Af familie- og forbrugerministeren (Henriette Kjær).

(Fremsat 5/11 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Hans Andersen (V):**

Lovforslaget er en revideret genfremsættelse af L 207 fra sidste samling. Forslaget giver mulighed for private leverandører af dagtilbud.

Som lovgivningen er i dag, er der en barriere i forhold til, at private leverandører kan etablere sig og herunder tjene penge på børnepasning. Denne barriere har den uheldige konsekvens, at den hindrer den enkelte families frie valg af pasningstilbud i privat regi. »Pengene bør følge det enkelte barn« er et princip, som Venstre værdsætter.

Forslaget består af to dele: Det skal dels gøres lettere for kvalificerede private leverandører at oprette og drive private daginstitutioner som privatinstitutioner, og der skal dels gives mulighed for at trække et eventuelt overskud ud af driften. I Venstre ønsker vi at give den enkelte borger og den enkelte familie et reelt frit valg også på daginstitutionsområdet. Ikke bare et frit valg mellem offentlig og offentlig, men et frit valg mellem offentlig og privat.

Dette forslag åbner op for, at vi kan få en mangfoldighed af forskellige former for daginstitutioner. Disse skal naturligvis understøtte grundlæggende værdier som demokratiforståelse, integration og samhørighed med det danske samfund og naturligvis leve op til de samme krav, der i øvrigt stilles til de offentlige institutioner.

Det giver bl.a. mulighed for, at eksempelvis idrætsforeninger kan oprette tematiserede ordninger, og at virksomheder kan lave ordninger til glæde for deres medarbejdere og deres børn. Det ville kunne gøre hverdagen både lettere og sjovere for rigtig mange børnefamilier. Nu håber jeg blot, at private aktører så også vil gribe denne mulighed og etablere sig.

I Venstre finder vi det fuldt rimeligt, at private leverandører skal have krav på at få godkendt en privat institution, hvis den lever op til de opsatte krav. Kvaliteten skal naturligvis være i orden, men er den det, så ser vi de private aktører som et rigtig godt supplement og et alternativ til de kommunale dagtilbud. Derfor er det også helt naturligt at lade pengene følge det enkelte barn.

Vi kan støtte den i forslaget fremlagte model, hvor private institutioner modtager et driftstilskud, et bygningstilskud og et administrationsbidrag pr. barn optaget i den enkelte institution; tilskud, der er baseret på den enkelte kommunes udgiftsniveau, hvorved der tages højde for den variation, der er kommunerne imellem.

Med det frie valg i tankerne kan Venstre varmt støtte dette forslag.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Venstres ordfører taler om, at hele baggrunden for det her er, at man vil give forældrene et frit valg, men glemmer at fortælle, at der i forvejen er masser af frit valg-muligheder. Der findes en mangfoldighed af forskellige muligheder for at etablere institutioner i dag med meget forskelligt indhold og efter mange forskellige ordninger. Det eneste, der ikke er mulighed for i dag, er at tjene penge på dem.

Det er altså det, som Venstre, regeringen, Dansk Folkeparti vælger at bruge kræfterne på: at give ISS og andre mulighed for at tjene penge på daginstitutionerne.

Hvis man læser Politiken i dag, kan man se, at direktøren for Danfoss og mange andre mener, at det, der egentlig er behov for at sætte fokus på, er at få en bedre kvalitet i de mange børnehaver, vuggestuer osv., vi allerede har i dag, at det, der er behov for, er at få flere voksne til børnene. Det kunne man jo gøre, uden at det koster penge, hvis man ville. Hvis man ville bruge dagpengene aktivt, ville det ikke koste staten noget.

Hvorfor vil Venstre ikke koncentrere sig om at sikre god kvalitet for børnene i stedet for at give ISS og andre mulighed for at tjene penge?

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Vi er i Venstre også optaget af at sikre god kvalitet. Jeg mener sådan set, kvaliteten i vores daginstitutioner helt generelt er god, og den udvikler sig i den rigtige retning.

Så er det rigtigt, at vi eksempelvis kan gå ind og arbejde med de læreplaner, det nu også bliver obligatorisk at arbejde med, for netop måske at få mere ud af de ressourcer, der allerede er i de eksisterende børnehaver.

Jeg har så den afslappede holdning og siger, at hvis vi kan udvide mangfoldigheden i tilbudene til børnefamilierne, så synes jeg, det er en rigtig god idé. Derfor vil jeg gerne støtte det her forslag.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu har jeg meget svært ved at se, hvordan det, at ISS får lov at tjene penge, udvider mangfoldigheden af de mange forskellige tilbud, der allerede er i dag. Men det kan vi jo så se i praksis, når det kommer på et tidspunkt.

Jeg har svært ved at forstå, hvordan man kan mene, at det er godt for kvaliteten, og at kvalite-

ten stiger, når der bliver flere og flere børn pr. voksen i daginstitutionerne. Det har jeg meget svært ved at forstå skulle give en bedre kvalitet for børnene.

Derfor vil jeg endnu en gang gerne høre Venstre, hvorfor man ikke koncentrerer sig om at sikre en god kvalitet for børnene ved at få ansat langt flere til at tage sig af dem i stedet for at mene, at det eneste saliggørende er, at folk skal have lov til at tjene penge, når vi så samtidig oven i købet kan risikere, at børnene må skifte daginstitution tit, hvis deres forældre f.eks. bliver arbejdsløse og ikke har råd til at betale til ISS, eller hvem det måtte være, der driver institutionen.

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Jeg vil bare sige, at det ikke er korrekt, at det, der sker ude i kommunerne i daginstitutionerne, er, at de oplever nedskæringer. Det handler jo om, at børnetallet i øjeblikket er faldende for den aldersgruppe, og man lokalt ude i kommunerne siger, jamen nu vil vi prioritere og sætte ind der, hvor børnetallet er stigende, nemlig i folkeskolen. Så handler det jo nu om f.eks. at bruge læreplanerne til at få arbejdet med kvaliteten i det enkelte dagtilbud.

Så i forhold til det med at oprette private institutioner: Ja, det kan ISS gøre, men det kan den lokale idrætsforening jo også gøre. Jeg synes sådan set, at vi nu skal lade det være op til de lokale ude i de enkelte kommuner at finde ud af, hvordan de vil indrette sig med hensyn til dagtilbud.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg vil nu bare sådan for at følge op på fru Line Barfods bemærkning sige, at det i Kommuner-nes Landsforenings budgetredegørelse fremgår, at der er sparet 800 mio. kr., siden regeringen tiltrådte. At man kan få det til at lyde som kvalitetsudvikling i den rigtige retning, kan jeg måske også have lidt svært ved at forstå.

Men jeg ville egentlig selv spørge om noget helt andet, for jeg synes, at hr. Hans Andersen i sin tale fik det til at lyde, som om det her lovfor- slag skulle bryde et offentligt monopol. Hr. Hans Andersen sagde, at man i dag kan vælge mellem offentlig og offentlig.

Derfor vil jeg bare spørge hr. Hans Andersen, om det ikke er korrekt, at der allerede i dag findes private daginstitutioner, og at den eneste

forskel på i dag og på det, Venstre åbenbart synes er en fantastisk idé, er, at i dag skal de private daginstitutioner være nonprofit – de må altså ikke være kommercielle og ikke hive profit ud. Men de findes, de er der, dem kan man vælge.

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Det afgørende her er, at vi nu giver en mulighed, en ret til idrætsforeningen eksempelvis til at oprette et dagtilbud i x kommune, og den mulighed er jo ikke til stede i dag. Den ret vil vi gerne give, og den gør det muligt, at forældrene i den lille landsby kan sige, jamen vi vil nu gå sammen med idrætsforeningen eksempelvis og oprette dette dagtilbud. Den mulighed er til stede i den lovgivning, der nu bliver tilvejebragt. Så det synes jeg sådan set at jeg er meget tilfreds med.

Kl. 13.05

At kommunerne generelt bruger færre penge på børnepasning handler jo om, at børnetallet er faldende, og der håber jeg på, at den socialdemokratiske ordfører er enig i, at det også handler om at prioritere ressourcerne i forhold til, om børnetallet er stigende, eller om børnetallet er faldende.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg må indrømme, at jeg overhovedet ikke kan se, hvad det er, der hindrer idrætsforeningen i at lave en daginstitution i dag. Jeg synes, at Venstre nu skylder et svar på, hvad det er, der hindrer, at man kan lave de daginstitutioner, som hr. Hans Andersen nu står og taler for. For de kan laves. De skal bare ikke lave profit. Det er den eneste hindring, der er i dag; det er en hindring, vi støtter. Og jeg kan ikke forstå, at Venstres børnepolitik nu pludselig sådan handler om erhvervs- politik, at et spørgsmål om, hvorvidt man kan hive profit ud, skulle blive kernen i forhold til børnepasning. Idrætsforeningen kan lave den i dag. De må bare ikke lave profit.

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Jeg synes, det er rigtig godt, at vi nu giver en mulighed for, at private firmaer eller idrætsforeninger kan gå ind og sige, at lige præcis i denne her kommune ønsker vi at oprette et tilbud, og at man så har denne ret, hvis man i øvrigt er godkendt eller bliver godkendt i forhold til de kriterier, der er nævnt. Jeg synes, det er en rigtig god mulighed, at man nu kan sige, at der er ikke

nogen mulighed for, at kommunen kan modsætte sig og sige: Vi vil ikke godkende den pågældende institution. Den mulighed har man, hvis man lever op til de fastsatte regler, og det er jeg sådan set meget tilfreds med.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg vil godt hjælpe hr. Hans Andersen ud af en vildfarelse. Jeg vil meget gerne invitere hr. Hans Andersen til at komme til Kolding, hvor jeg selv bor, og vise ham, at der er en daginstitution, der er drevet af en idrætsforening. Det kan altså lade sig gøre i dag. Og derfor vil jeg godt bede hr. Hans Andersen bekræfte, at idrætsforeninger allerede i dag kan drive daginstitutioner.

Det vil sige, at når hr. Hans Andersen anvender det som argument, er det jo, fordi hr. Hans Andersen vil noget helt andet, nemlig åbne op for, at store private virksomheder, daginstitutioner, kan komme på scenen. Det er derfor, han vil det her. De skal kunne tjene penge, og det er derfor, han fjerner forældrebetalingsoffret. Så i stedet for nu at blande idrætsforeninger ind i noget, de allerede kan, hvorfor så ikke komme frem med de reelle motiver, at nu skal der kunne tjenes penge, og derfor skal loftet på forældrebetalingen væk. Nu skal der åbnes op for børnehaverbaroner.

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Jeg har ikke på noget tidspunkt sagt, at det ikke er muligt for idrætsforeninger i dag at drive dagsinstitutioner. Det her handler om retten til at oprette en institution, og den sikrer vi ved det her lovforslag. Der er mange lokale institutioner, der er drevet af idrætsforeninger som selvejende organisationer osv., og det er meget fint. Jo større mangfoldighed og varietet i tilbuddet til børnefamilierne vi kan få, jo gladere bliver jeg.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Tak for indrømmelsen. Der faldt så det argument, der var det bærende i hr. Hans Andersens ordførertale, nemlig at man gjorde det her af hensyn til idrætsforeningerne. Det gør man altså ikke længere, for nu erkender hr. Hans Andersen virkeligheden, og det er også klogt, nemlig at det kan man allerede.

Så synes jeg bare, at vi mangler, at hr. Hans Andersen kommer med den sidste indrømmel-

se, nemlig at hensigten med det her for det første er at få børnene delt op i børn af velhavende forældre, der har råd til, at loftet på forældrebetalingen fjernes, for det er jo en del af forslaget, at det forsvinder, og børn af fattige forældre, der ikke har råd til det. Så får vi de facto en deling af børn i fattige og rige børn. Det er den ene sikre konsekvens.

Den anden sikre konsekvens er, at erfaringerne, vi så i Norge, nemlig at store børnehaverbaroner, sådan kalder de dem i Norge, går ind og driver daginstitutioner – i øvrigt giver det et frygteligt besvær i Norge – viser, at vi kommer til at have præcis det samme frygtelige besvær med, at de private daginstitutioner ikke vil optage børn med handicap, ikke vil optage børn, der er tosprogede, ikke vil give oplysninger videre til de offentlige systemer. Så det er altså prisen for Venstre for at få børnehaverbaronerne ind på banen. Vil hr. Hans Andersen ikke godt medgive det?

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Jeg kan forstå, at alle de forældre, der i dag betaler for at have deres børn på privatskole, åbenbart er de rige, de velbærgede, men jeg tror faktisk, at der er en lang række familier, der vil have sig frabedt at blive sat i den bås. Privatskoler benyttes af alle børnefamilier, der vælger at sige: Vi vil have mulighed for at vælge, og vi vælger så privatskolen, og det betaler vi noget for. Den mulighed vil man så fra SF's side ikke give forældrene, når de skal have passet deres børn.

Kl. 13.10

Der kan man så sige, at vi er lodret uenige. Jeg synes, det er rigtig godt, at vi nu giver den her mulighed for, at forældrene sammen med en virksomhed, det kan være ISS, det kan være idrætsforeningen eller en anden virksomhed, kan oprette børnepassningspladser. Det har jeg ikke noget problem med. Så længe kriterierne for børnepassningens kvalitet bliver overholdt, synes jeg sådan set, at vi er kommet det skridt videre i 2004, hvor vi godt kan sige, at privat børnepassning, det kan man godt.

Vi betaler altså også i og for sig de praktiserende læger, som jo også driver liberalt erhverv, med skatteborgernes penge.

Her bruger vi så skatteborgernes penge til at få en privat institution til at passe vores børn, og det har jeg det sådan set meget fint med.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så siger vi tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Sandy Brinck.

Sandy Brinck (S):

VK-regeringen startede sin regeringsperiode med at proklamere, at nu skulle der gøres noget ved den negative sociale arv. Nu skulle man kunne gå fra at være bistandsklient til bankdirektør, som statsministeren så poetisk udtrykte det.

Jeg tvivler på, at der er nogen, der har oplevet dette skift fra bistandsklient til bankdirektør, og nu kommer der i hvert fald et lovforslag, som sikrer, at bankdirektørens børn ikke behøver at lege med bistandsklientens børn. Så langt så godt i en borgerlig logik.

Dette lovforslag er simpelt hen med til at cementere den negative sociale arv. Vi ved det fra erfaringerne i Norge, hvor de kommercielle daginstitutioner har en langt højere pris end alle andre og dermed effektivt udelukker børn og forældre med knapt så mange penge.

Man skal jo ikke være nogen stor økonom for at regne ud, at en børnehave hurtigt og effektivt kan udelukke børn af dårligt økonomisk stillede forældre. Man hæver bare prisen. De fine folks børn kan dermed blive beskyttet mod den slags uheldige elementer. Klar borgerlig politik, som jeg finder dybt usympatisk.

I Norge kan man også se det på sammensætningen af børnene. Der er ganske enkelt færre børn i de kommercielle børnehaver, som har brug for særlig støtte af forskellig art. Ministeren gør da også en del ud af at understrege i sit lovforslag, at prisen for at få sit barn passet i en kommerciel børnehave ikke skal have noget loft.

Så vidt jeg kan se, er der ikke sket nogen som helst ændringer fra sidst, vi behandlede dette lovforslag, i forhold til fripladser, hvor det stadig vil være sådan, at børn på friplads ikke kan regne med at få pasningen betalt fuldt ud, hvilket vel egentlig dybest set er den forståelse, vi andre har af ordet friplads.

I det hele taget er det tom tale, når ministeren skriver, at institutionerne er forpligtede til at optage børn, som gerne vil ind, fordi ministeren i samme sætning understreger, at det er institutionerne selv, som træffer afgørelse om optagelse.

Ministerens skriver videre, at hvis barnet viser sig at have særlige behov, kan det være årsagen til, at et barn må udvises af den kommercielle børnehave til et kommunalt tilbud. Jeg forestiller mig et adfærdsvanskeligt barn med ringe

støtte hjemme fra, som har brug for ekstra opmærksomhed og omsorg. Tja, så må barnet jo flytte. Det er da ikke rimeligt.

I en tid, hvor kommunesammenlægninger er på dagsordenen landet over, hæfter jeg mig særlig ved, at ministeren har en ny begrundelse for dette lovforslag. Ministeren skriver, og nu citerer jeg:

»Fx får forældre i et landområde bedre mulighed for at vælge at oprette en privatinstitution, hvis kommunen vælger at lukke den eneste daginstitution i området.«

Det får mig til at spørge: Er det nu forældrenes ansvar, at der er pasningsmulighed i deres boligområde? Kommunalpolitikkerne får nu af ministeren det argument, som de kan vaske deres hænder med, når de lukker daginstitutionerne dér, hvor jeg bor. I stedet for at vedkende sig deres politiske ansvar, kan de med ministerens lov i hånden sige: Jo, jo, men I kan jo bare selv oprette en privat daginstitution, så er problemet løst. Det er ikke politisk ansvarlighed.

Sluttelig vil jeg sige, at når Venstres ordfører her i sit seneste svar til hr. Villy Søvndal drager en parallel til privatskolerne, så er det jo fuldstændig forfæjlet. Privatskolerne må netop ikke trække profit ud. De er mere ligestillede med de selvejerprincipper, vi har i dag, end med det, der ligger i det her lovforslag. Så derfor er den sammenligning fuldstændig ved siden af.

Alt i alt må jeg konkludere, at heller ikke her i anden omgang bliver der nogen som helst mulighed for, at Socialdemokraterne kan stemme for det lovforslag, som cementerer den negative sociale arv.

Kl. 13.15

Pia Kristensen (DF):

Jeg vil indledningsvist sige, at for Dansk Folkeparti er privat børnepasning ikke en ideologisk mærkesag. Privat børnepasning skal være et supplement, som ikke må undergrave den offentlige børnepasning, men vi vil da meget gerne være med til at give forældre og børn et frit valg, også private alternativer.

Vi mener, at forældre skal have ret til selv at vælge tilbud, der passer netop til deres barn. Det skal være daginstitutioner med særlige ideologiske grundholdninger eller specielle pædagogiske retningslinjer. Vi mener, det er positivt, at f.eks. en gruppe forældre kan oprette en daginstitution. Det kan også være en virksomhed, der vil give sine ansatte mulighed for, at barnet kan blive passet tæt på forældrene. Vi mener, det er

en sidegevinst, at private pasningsordninger kan have fleksible åbningstider, for netop det er en mangelvare i de kommunale institutioner.

Vi ved godt, at de muligheder allerede eksisterer i dag, men incitamentet til at gå ind på markedet og etablere private institutioner vil naturligtvis blive styrket, hvis økonomien bliver bedre.

Vi ser gerne, at der etableres flere private daginstitutioner, så derfor er vi ikke modstandere af, at privatinstitutioner kan trække et eventuelt overskud ud af driften. Overskuddet kunne jo bruges til reinvestering eller andre ting til gavn for børnene. Nej, det allervigtigste for os er, at det er kommunen, der fastsætter godkendelseskriterierne med udgangspunkt i det generelle krav til kommunens egne institutioner, og at det er kommunen, der har tilsynsmyndigheden. Det er også vigtigt, at kommunen kan trække godkendelsen tilbage, hvis institutionen ikke lever op til de kriterier, institutionen er blevet godkendt på baggrund af.

Lovforslaget her, som åbner op for, at private leverandører kan etablere sig og herunder have mulighed for at tjene penge på børnepasning, har været længe undervejs. Det første forslag, vi behandlede for ca. ½ år siden, kunne Dansk Folkeparti ikke støtte. Dengang syntes vi, at der var for mange uklarheder i forslaget, og vi mente også, at der skulle laves nogle ændringer, før vi kunne sige ja til det.

Vi er selvfølgelig meget tilfredse med, at ministeren lyttede til kritikken i foråret og trak forslaget tilbage til en grundigere bearbejdning. Vi mener, at der er en række knaster, der er ryddet af vejen i det forslag, som vi behandler i dag. Vi har noteret os, at det nye forslag er blevet rettet til på væsentlige områder vedrørende private daginstitutioner. De krav, vi har stillet, hvis vi skal lægge stemmer til forslaget, er indfriet, og derfor kan jeg allerede nu sige, at ministeren får vedtaget lovforslaget, for Dansk Folkeparti støtter det, som det er i den nye udformning.

Vi bemærker, at det er præciseret, at det er kommunalbestyrelsen, der som myndighed har ansvaret for at træffe overordnede politiske beslutninger på området, at formålsbestemmelsen er udbygget med en bestemmelse om, at integration, samhørighed og demokrati bliver elementer i formålsbestemmelsen for dagtilbud. Det er også præciseret, at kommunen gennem tilsynet med privatinstitutioner og andre institutioner skal sørge for, at alle børn får den støtte, de har behov for.

Det er også præciseret, at hvis en privatinstitution går konkurs eller på anden måde ophører, så vil kommunen være forpligtet til at skaffe plads til børnene andre steder i det kommunale dagtilbud. Og sidst, men ikke mindst, er der indsat en bestemmelse om, at kommunalbestyrelserne skal yde et administrationsbidrag til selvejende institutioner. Det har været et stort ønske fra DLO's side, fordi det kan være medvirkende til, at faldet i antallet af selvejende institutioner bremses.

Nu har jeg så nævnt alle de gode ændringer, der er lavet i det her forslag. Vi har et lille hængparti, og det drejer sig om rummeligheden. Det kunne vi godt tænke os at få præciseret bedre, og derfor vil jeg spørge, om ministeren vil uddybe begrebet rummelighed, og om ministeren så herefter vil optrykke svaret i betænkningen.

Jeg tror, min taletid er ved at være opbrugt, så jeg vil blot slutte af med at sige, at Dansk Folkeparti selvfølgelig støtter det her lovforslag.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Fru Pia Kristensen indrømmede, hvad der jo selvfølgelig er fint, at Dansk Folkeparti er ærlige nok til at sige, at alt det, man ønsker med at kunne have et supplement og særlige pædagogiske tiltag osv., kan man allerede i dag. Men så gik fru Pia Kristensen videre og sagde, at det var godt, der var nogen, der kunne komme ind på markedet, så jeg går ud fra, at det betyder, at Danske Folkeparti nu mener, at det at tage sig af børn skal være et marked, at man skal kunne tjene penge på at tage sig af børn, at omsorg skal være et marked.

Kl. 13.20

At man så siger, at det kun skal være et supplement, har jeg lidt svært ved at forstå, når man samtidig, som fru Sandy Brinck også var inde på før, kan læse i ministerens egen fremsættelse, at det, der ligger med det her forslag, er, at kommunerne kan lukke de offentlige tilbud, og så kan de henvise forældrene til, at de jo selv kan oprette nogle med en højere betaling – altså højere brugerbetaling end det, der er i dag. Og med strukturreform og dårlig økonomi osv. er det svært at forestille sig, at det her ikke vil ske.

Så hvad har Dansk Folkeparti overhovedet gjort for at forhindre, at den udvikling kommer til at ske, at man lukker de offentlige tilbud, og vi så får nogle meget dyrere private?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg vil sige til fru Line Barfod, at vi ingen bekymringer har over, at private skal kunne tjene penge på at kunne drive en institution, og spørgsmålet er også, hvor meget overskud der vil blive at trække ud.

Vi ser det som en fordel, at vi har en bred vifte af tilbud. Vi skal selvfølgelig have de kommunale institutioner, vi skal have selvejende institutioner, vi skal have puljeordninger, vi skal have kommunal dagpasning, og så skal vi have nogle private institutioner. Vi vil gerne være med til, at der kan oprettes flere private institutioner, men vi ved jo, at for mange kan økonomien være en barriere.

Tidligere kom fru Line Barfod ind på, at nu ville ISS komme stormende, og så ville det blive de store giganter, der oprettede institutionerne. Det passer jo ikke, for det kan også være en lille gruppe pædagoger, der ønsker at drive en institution, det kan være en lille forældregruppe, der ønsker at drive en institution, hvor der måske højst er 8-10 børn, og det kalder vi da en kvalitetsforbedring.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Muligheden for, at en gruppe pædagoger eller gruppe forældre laver et tilbud, er der jo allerede i dag, så det kan ikke være det, der er baggrunden for, at man åbner. Det eneste, man ikke kan i dag, er at tjene penge på det, og derfor vil jeg igen gerne høre fru Pia Kristensen, hvordan Dansk Folkeparti forestiller sig, at man, hvis man stemmer for det her forslag, forhindrer en udvikling, hvor kommunerne lukker de offentlige tilbud, som vi har set med alle de mange skoler, sygehuse osv., der bliver lukket rundt om i landet, og at man så siger, at så må forældrene selv oprette nogle nye, eller der må komme nogle private virksomheder ind og åbne. For så er der ikke noget loft over forældrebetalingen, og når forældrene er tvunget til at få passet deres børn, så kan vi altså se en voldsom vækst i brugerbetalingen.

Har Dansk Folkeparti noget som helst bud på, hvordan man vil forhindre det, så det kun bliver en lille begrænset del, som fru Pia Kristensen sagde var det, man håbede på?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Nu er det ikke Dansk Folkepartis indtryk, at det, når der skal lukkes institutioner på grund af et faldende børnetal, så er de kommunale institutioner, man lukker. Nej, det er jo netop de selvejende institutioner, der desværre må lukke, selvejende institutioner, der har deres eget særpræg. Det er dem, der må lukke. Vi synes, det alene er utrolig godt ved det her forslag, at vi nu faktisk kan sikre, at de ikke lukker.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Så faldt Dansk Folkeparti til patten ved det her forslag, og på den måde er det vel et kendt mønster, at man springer stort op, og så falder man ned bagefter.

Jeg vil godt spørge Dansk Folkeparti, om det ikke netop på den her dag, hvor kritikken ligger så tungt udefra mod kvaliteten i daginstitutioner, var værd at overveje, om man ikke skal lytte mere ud ad vinduet end kun lytte til ministeren, i øvrigt også samme dag, hvor det viser sig, at hjemmehjælpen falder. Det er altså ligesom hele det sociale område, som Dansk Folkeparti har sagt at de vil gøre noget ved, der går baglæns i øjeblikket, og Dansk Folkeparti klamrer sig bare til, at de kan stå og bidrage.

Jeg forstår simpelt hen ikke, at Dansk Folkeparti ikke klarer ser, at det, man er i gang med, er at lave en de facto-delning af børn, nemlig børn, der går i daginstitutioner, hvor der er loft over forældrebetalingen til forældre, der ikke har voldsomt mange penge, og så daginstitutioner, hvor der ikke er noget loft, til børn med de meget rige forældre. Er det virkelig dansk Folkepartis socialpolitik på den måde at dele befolkningen op i rige og fattige? Det var jo i hvert fald ikke det, man gik til valg på.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Først må jeg så sige til hr. Villy Søvnald, at hr. Villy Søvnald nogle gange har en retorik af den anden verden. Dansk Folkeparti er overhovedet ikke faldet til patten med det her forslag – det var det udtryk, hr. Villy Søvnald brugte.

Det er faktisk Dansk Folkepartis fortjeneste, at det oprindelige forslag blev trukket tilbage. Allerede i foråret sagde vi: Vi har intet imod, at en privat institution kan trække et overskud ud, for pengene kan bruges til at reinvestere, til at forbedre forholdene i institutioner. Vi trak det

tilbage, fordi der var mange uklarheder. Der var nogle ting, vi godt ville have udvidet i teksten og have præciseret. Det har vi fået. Så det der med at falde til patten med det her forslag passer jo ingen steder.

Kl. 13.25

Med hensyn til kvaliteten i institutionerne: Vi skal have de nye, private institutioner, men det betyder da ikke, at vi skal til at slække på kvaliteten ude i de kommunale institutioner. Nej, den skal være i top, og det må vi selvfølgelig sikre at den bliver.

Så kan jeg slet ikke forstå, at hr. Villy Søvndal begynder at trække en hjemmehjælpsdebat ind i et børnepasningslovforslag. Den debat tager vi på et senere tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Men jeg gør det som eksempel på, at når Dansk Folkeparti siger, at nu skal et område sikres, at man nu vil gå ind og sikre et område – det har man også sagt om hjemmehjælpen – så er der i dag i Jyllands-Posten gengivet en statistik, der viser, at mens Dansk Folkeparti har haft ansvaret, er der godt og vel 3.000 hjem i Danmark, der har mistet deres hjemmehjælp. Mens Dansk Folkeparti har haft ansvaret og fru Pia Kristensen siger, at man forbedrer kvaliteten, er åbningstiderne på daginstitutionsområdet indsnævret, normeringen er blevet mindre, der er puttet flere børn ind på mindre plads.

Det, jeg bare siger, er, at Dansk Folkeparti siger sådan her, når de taler ud ad vinduet om, hvad folk gerne vil gøre. Men når nogen sætter sig ned og undersøger, hvad der faktisk sker, går det i stik modsat retning.

Her er så et eksempel, der med garanti får den virkning, at børn bliver delt, der med garanti får den virkning, at store virksomheder vil hive penge ud af et område. Jeg forstår simpelt hen ikke, man kan gøre det, hvis man samtidig siger, at man er optaget af sociale holdninger. Men det er jo fint, at vi får klarhed. Det synes jeg altid er godt.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Ja, så har vi igen retorikken. Hr. Villy Søvndal slår ud med armene og råber ud til den danske befolkning: Hvor har man Dansk Folkeparti? De lover et og gør noget andet! Det er jo noget forbi-stret sludder og vrøvl. Kvaliteten i institutionerne skal sikres. Det er en kommunal opgave at

sikre, at der er god kvalitet i institutionerne. Til-synene kan være med til at afdække, om det også forholder sig godt i institutionerne.

Så vil jeg igen sige, at hjemmehjælpsdebatten ikke hører til her. Men jeg kan da godt sådan lige orientere hr. Villy Søvndal om, at Dansk Folkeparti faktisk har indkaldt socialministeren til samråd om netop den artikel. Så der kan vi jo så få belyst det problem.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg håber ikke, at fru Pia Kristensen også bliver vred på mig, for jeg har også nogle spørgsmål. Jeg synes jo sådan set, det gavner sagen, at vi får klarhed over det.

Jeg synes, at fru Pia Kristensen havde en vigtig pointe omkring rummelighed. Det er også noget af det, der har bekymret os, både tidligere og nu. Derfor ville jeg godt høre fru Pia Kristensen, hvordan Dansk Folkeparti har læst den del, der handler om fripladser. For så vidt jeg kan læse, er der ikke sket nogle ændringer fra sidste gang, og det vil sige, at det at få en friplads alene betyder, at man kan få det beløb med, som det ville have kostet i en kommunal institution, og det vil sige, at en friplads ikke i en kommerciel institution bliver hundrede procent gratis.

Hvis fru Pia Kristensen har læst det på samme måde, mener Dansk Folkeparti så ikke, at der er et problem her, at det ikke er alle børn, der kan komme ind alene af økonomiske årsager?

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jeg vil sige, at den med fripladserne har vi ingen indvendinger mod. Vi ville have meddelt ministeren, hvis vi havde haft indvendinger mod den.

Med rummeligheden tænker vi bl.a. også på handicappede, børn af anden etnisk oprindelse. De skal også kunne rummes i de institutioner. Men jeg synes bare ikke, det fremgår så tydeligt og præcist, og derfor har jeg også spurgt ministeren, om vi kan få svar på det med rummeligheden, og så må vi jo så høre, hvad ministeren svarer til sidst.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg forstår så ikke lige helt, at Dansk Folkeparti ikke synes, rummelighed har noget med økonomi at gøre. Men det kan vi tage mange lange diskussioner om.

Men jeg vil da godt sige, at når jeg læser lovforslaget, så synes jeg, det står meget klart, hvordan rummeligheden er for børn med handicap. I bemærkningerne, og nu læser jeg op, står der:

»I tilfælde, hvor børn med handicap ønskes optaget i en privat institution, vil optagelse kunne nægtes.«

Det står da fuldstændig klokkeklart at dem er der ikke plads til. Det kan man bare nægte.

Derfor synes jeg sådan set ikke, det er klarhed, der er brug for. Jeg synes, der er brug for en ændret holdning i det her lovforslag. Og hvis vi kan hjælpe til, så gør vi gerne det. Men det får os ikke til at vende på en tallerken, for det er et af mange problemer i det her lovforslag.

Kl. 13.30

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Jamen jeg sagde også i min ordførertale, at vi godt vil have ministeren til at uddybe, hvad der skal forstås ved rummeligheden.

Selvfølgelig har vi da læst meget grundigt på lovforslaget, også hvad angår de handicappede.

Nu tror jeg ikke, det skal forstås sådan, men det kan vi måske også få ministeren til at svare på, at en institution kan nægte at tage en handicappet. Institutionen kan måske sige nej, hvis det er en institution, som ligger på tredje etage i en boligblok, hvor der ikke er en elevator og ikke er mulighed for, at f.eks. en kørestol kan komme derop. Så er det en begrundelse, som vi synes er rimelig, for, at administrationen kan sige: Vi vil meget gerne have barnet, men vi har ikke plads, vi har ikke forhold til at få det barn op på tredje etage.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det tak til fru Pia Kristensen, der er ikke flere bemærkninger. Så er det fru Dyremose som ordfører.

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg vil starte med to indledende bemærkninger, for det første at jeg vil ønske, at fru Sandy Brinck næste gang, fru Sandy Brinck citerer fra bemærkningerne, citerer det, der står efter kommaet, hvor betingelserne netop er oprenset. Den anden er, at jeg nu ser frem til en debat, hvor jeg rent faktisk er ordfører og derfor i modsætning til tidligere på dagen glæder mig til at svare på de spørgsmål, der måtte blive stillet.

Så til forslaget: Vi står her over for endnu et forslag fra en konservativ minister, der medvir-

ker til at udvide rammerne for, hvad der er muligt for den enkelte familie, giver større rammer, giver mere fleksibilitet, udvider rammen for, hvordan den enkelte familie ønsker at indrette sig her på børneområdet. Den væsentlige forskel er til fordel for dem, der ønsker at definere det gode liv, hvor dette forslag netop lægger op til at udvide rammerne for, hvad den enkelte måtte have lyst til at bruge.

Der er rigtig mange mennesker, der bruger de kommunale institutioner til deres børn. Jeg har også indtryk af, at der er rigtig mange børn, der er glade for at gå der, rigtig mange forældre, der er rigtig glade for at bruge de kommunale dagtilbud, og heldigvis for det, for der er jo nemlig rigtig mange gode kommunale tilbud. Derfor ser jeg det heller ikke som noget stort problem, når nogle lægger op til at sige, at der jo ikke er så mange, der bruger de private, og om det så ikke er lige meget, eller hvorfor vi så har dem, eller om det ikke er, fordi de er dårlige. Jeg ser det som et udtryk for, at i den situation passer det kommunale tilbud bedst til den enkelte familie.

Men uanset det så er der nogle familier, der ikke synes, at det er det, der passer godt til dem, og de familier får nu endnu flere muligheder for at vælge et andet tilbud, som passer bedre til netop deres barn, til netop deres familie, til netop deres geografi, eller hvad det nu måtte være.

Så er der mange, der er bekymrede, for hvad nu med de her institutioner, nu bliver det jo sådan noget privat noget, men jeg forstår sådan set på ingen måde bekymringen. Sagen er jo også den, at de her institutioner skal leve op til formålsbestemmelserne, de skal leve op til læreplanerne, det indgår tilmed, at integration, samhörighed og demokrati skal være en del af formålsbestemmelsen, ligesom man som hovedregel faktisk er pålagt at tale dansk i de her institutioner. Den bekymring ser jeg altså ikke.

Så er der nogle, der taler om, at uh, nu bliver det ualmindelig dyrt, men hvorfor det? Vi ved jo, at danske forældre stiller krav, vi ved, at de ikke synes, at de bare skal betale skyhøje priser for pasningen, så hvorfor skulle de ikke vælge et andet tilbud, hvis de synes, at prisen er for høj?

Nej, vi ønsker ikke fra konservativ side at definere, hvad der er rigtigt for den enkelte familie. Det, vi gør med det her forslag, og grunden til, at vi er glade for at kunne støtte det, er, at vi her udvider familiernes muligheder for at gøre det, der passer bedst til den enkelte. Der er masser af gode tilbud på det her område, som mange er glade for og sikkert vil blive i, men for

dem, der netop har brug for et nyt tilbud, vil det her være et strålende forslag, og vi kan derfor varmt bakke det op.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det var jo svært for den konservative ordfører at skjule begejstringen. Det forstår jeg godt. Altså ud fra sådan et konservativt grundsynspunkt om, at der skal være forskel på folk, og at de forskelle, der er, skal være tydelige, lægger det her forslag jo op til det, vi har set bl.a. i Norge, at man får en de facto deling af børnene mellem de velhavendes børn, som har råd til at sprænge et hvilket som helst loft, det er derfor, man fjerner loftet, og så børn af folk, der ikke har så mange penge.

Jeg kan godt forstå den konservative begejstring over det, for det er vel det, De Konservative altid har stået for, og på den måde synes jeg egentlig, det er befriende ærligt, at det kommer frem.

Kl. 13.35

Til gengæld kan jeg ikke helt forstå, at fru Charlotte Dyremose siger, at det her jo er et voldsomt ønske fra forældrene. Har fru Charlotte Dyremose bare fået ét ønske fra forældre om at lave profitbørnehaver eller ønsker fra dem, der arbejder med børn, om at få profitbørnehaver? Er det ikke noget, der rent er vokset i De Konservatives ideologiske hjerner?

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg synes ikke, der er nogen grund til det her sortsyn, og det er derfor, jeg sådan lidt med vilje netop går herop og siger: Hold nu op med alt det der. Hold nu op med alt det der sortsyn. Hvad er problemet? Vi skaber nu nogle nye rammer. Jeg sagde intet – intet! – om en voldsom efterspørgsel.

Jeg sagde tværtimod, at der er rigtig mange familier, der er glade for den løsning, de har i dag, og formentlig ikke vil skifte. Jeg sagde oven i købet, at det var jeg sådan set glad for, fordi det formentlig var udtryk for, at de netop var tilfredse med at kunne bruge den institution, som de har i dag.

Jeg må også fuldstændig afvise den her sammenligning med Norge, som jo ikke har en anvisningspligt, og som derfor slet ikke kan sammenlignes med danske forhold. Kommunerne er forpligtet til – lige om lidt, når vi har gennemført vores pasningsgaranti – at sørge for, at børn fra 6

måneder har en plads, og det behøver ikke at være i de her institutioner. Vi fortsætter netop med at have de gode kommunale institutioner og alle de andre muligheder, men vi udvider rammen. Vi definerer ikke, hvad der er godt og skidt. Vi udvider rammen, så familien selv kan definere det.

Jeg kan ikke se andet, end at det da naturligvis er positivt, at vi nu lægger det ud til forældrene og får endnu en valgmulighed. Det handler ikke om, hvad jeg synes, der er godt eller skidt.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Nu er vi nok nødt til at stoppe, for det er langt over 1 minut. Hr. Søvnald for sidste spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg har nu svært ved at forstå, at jeg er specielt sur. Jeg er sådan set lidt bekymret over, at vi har en regering, der med støtte af Dansk Folkeparti er i færd med at ødelægge velfærdsstrukturen både for børn og gamle i det her land, og jeg synes, det er en principiel diskussion værd, om det virkelig er umagen værd.

Når fru Charlotte Dyremose spørger, hvad problemerne er, så så vi det helt tydeligt i Norge. Meldingerne, også i den rapport vi har fået i Folketingets Socialudvalg, fra Norge, var, at de private institutioner ikke vil tage de besværlige børn i form af de handicappede børn. Det er så også det, der er beskrevet i bemærkningerne på side 7, at hvis man bygger sådan, at man ikke kan have handicappede børn, så slipper man for dem. Det er det, der står i bemærkningerne på side 7. Det samme med tosprogede børn. Det var det ene problem.

Det andet problem, vi kunne registrere i Norge, var, at de private institutioner ikke ville melde videre til det offentlige system, fordi de jo er konkurrenter. Det er da ikke en god situation for børnene.

Det tredje, vi ved, er, at de private institutioner er dyrere. Det var grunden til, at man i Norge havde været nødt til at lægge et loft over. Når vi som resultat får en deling af børnene, så er det, medmindre man er ekstremt konservativ, en fantastisk dyr børnepolitisk pris at betale.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg er sådan set ikke sur, jeg er bare så dybt forundret over den her traditionstankegang, hvor

det kun er, hvis man gør, som man plejede og på én bestemt måde, at tingene kan fungere. Altså private, der opnår profit – f.eks. er Falck, der redder vores sårede i trafikken, et privat firma – fungerer faktisk ganske fremragende.

Igen må jeg altså henvise til, at vi ikke kan sammenligne med de norske forhold, for de har ikke den samme anvisningspligt, som vi har. Der er ingen, der er tvunget til at benytte de her institutioner, tværtimod, forældrene kan sagtens vælge dem fra.

Må jeg så gøre opmærksom på, at der netop står i bemærkningerne til forslaget, at der gives friplads og søskenderabat, og jeg citerer, som det nu er blevet så moderne, at privatinstitutioner også skal være tilgængelige for børn med handicap.

Jeg har tilmed også mærket mig, at særlige støttepersoner betales separat, så det ikke bliver en ekstra belastning, men at der netop er sikkerhed for, at de bliver betalt, og at det derfor ikke er en økonomisk belastning for institutionen, hvis der skal ekstra støtte til et barn.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Man må sige, at vi har nogle gode ideologiske debatter for tiden. I tirsdag havde vi debatten om fattigdom, hvor det blev meget klart, at regeringen og Dansk Folkeparti støtter den her tydelige opdeling i samfundet. Det skal være klart, at der er forskel på dem, der har mest, og dem, der har mindst, og vi får så også her i dag en klar melding fra De Konservative, regeringen og Dansk Folkeparti om, at det er fint, at man kan tjene penge, og at det er fint at få en opsplitning på børneområdet.

Nu siger fru Charlotte Dyremose, at vi ikke skal definere, hvad der er godt i de tilbud, vi har, om, at nogle tager sig af vores børn. Hvem har defineret og fastsat de stærke rammer i dag, hvor vi har skovbørnehaver, gårdbørnehaver, idrætsbørnehaver osv., en mangfoldighed af forskellige tilbud fra masser af forskellige pædagogiske, ideologiske, religiøse osv. retninger?

Jeg svært ved at se, at nogen har fastsat nogen som helst rammer, når det kommer til, hvad det pædagogiske udgangspunkt er.

Kl. 13.40

Så skal jeg bare høre til allersidst, om det virkelig er en konservativ holdning, at det er godt, at vi kommer til at få en ordning, hvor børn kan blive sat ud af deres børnehaver, fordi forældrene ikke har råd til at betale for pladsen.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jamen det er jo helt rigtigt. Vi har masser af forskellige private og offentlige tilbud, og nu udvider vi så med et mere. Det, jeg simpelt hen bare må stille mig undrende over for, er: Hvad er problemet – hvad er problemet?

Så er det et problem, at der er nogle, der skal tjene penge på at passe børn, men det har pædagoger jo altså gjort i årevis, og det ser jeg absolut ikke noget problem i. Jeg forstår simpelt hen ikke, hvad problemet er, og hvis man er bange for, at der er en eller anden grum profitbaron, der skal hive en masse penge ud og tjene styrtende med penge på det på bekostning af børnene, tror fru Line Barfod så virkelig, at der er en eneste forælder, der vil sætte sine børn i en sådan institution?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Og så er det fru Barfod, sidste gang.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Fru Charlotte Dyremose taler, som om alle forældre har utrolig mange penge og bor midt i en storby og har masser af valgmuligheder. Sådan er virkeligheden bare ikke for en meget stor del af forældrene i Danmark.

Der har man ikke de valgmuligheder, der bor man ikke midt i en storby, man har ikke alle sammen masser af penge, og fripladsgrænserne gælder jo ikke, for der bliver ikke noget loft, så man kan godt komme til at skulle betale. Selv om man i en selvejende institution eller en kommunal institution fik en total friplads, så man ikke skulle betale, gælder det jo ikke i en privat profitbørnehave.

Derfor vil jeg gerne igen spørge fru Charlotte Dyremose: Hvis vi ser væk fra alt det ideologiske om, at man gerne vil have, at der skal være nogle, der tjener penge, at man gerne vil have en opdeling mellem fattige og rige børn i samfundet, mener man så virkelig også, set fra børnenes synspunkt, at det er helt fint, at børn kan blive smidt ud af børnehaven eller vuggestuen, fordi forældrene ikke har råd til at betale, f.eks. fordi de er blevet arbejdsløse eller syge? Så mister børnene bare kammeraterne det sted, de plejer at være, og så må man håbe på, at de efter nogle måneder får et andet tilbud, hvor de måske skal transporteres langt, fordi det kommunale tilbud ligger langt derfra.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jamen det er fru Line Barfod, der mener, at der sådan skal gøres forskel på rig og fattig. Der står ikke nogen steder her, at det skal være dyrere at få sit barn passet i denne her slags institutioner, det er faktisk fuldt ud muligt, at det kan blive billigere. Det er jo netop noget af det, som man kunne vælge at sælge institutionen til forældrene på, at de kunne få deres børn passet med lige så høj kvalitet til en billigere penge. Det er der heller ikke noget forbud imod.

Som jeg var inde på tidligere, er der mulighed for at få friplads her, lige så vel som der er det i andre institutioner. Det er jo også sådan, og det skal man jo ikke glemme, at vi stadig væk har de kommunale tilbud, alle de andre tilbud, som man også har mulighed for at vælge, hvis ikke man mener, at man ønsker denne her form for institution af den ene eller den anden årsag, og den kunne f.eks. også være økonomisk.

Det samme har vi jo på privatskolerne. Nogle vælger at sende deres børn på privatskole, selv om det koster noget et andet sted i deres privatøkonomi, men de vælger det altså alligevel, og det er ikke nødvendigvis altid de rigeste.

(Kort bemærkning).

Ida Jørgensen (RV):

Fru Charlotte Dyremose spurgte om, hvad der er problemet. Jeg vil i min ordførertale komme ind på en hel del problemer ved denne her konstruktion, så det vil jeg lade ligge nu.

Men jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad fru Charlotte Dyremose mener, der er fordelene ved, at daginstitutioner kan trække overskuddet ud. Der bliver sådan talt om, at en gruppe pædagoger kan gå sammen og lave et tilbud. Der er tidligere, det var ganske vist ikke fru Charlotte Dyremose, men Venstres ordfører, talt om, at der kunne være virksomhedsbørnehaver eller idrætsbørnehaver, og det er jo fint nok.

Men der er ikke noget af det, der forklarer, hvorfor det er nødvendigt, at man trækker overskuddet ud af de her institutioner.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Det ærgrer mig altid så grusomt, når Det Radikale Venstre går med på den der venstreorienterede retorik.

Jeg bliver bare nødt til at vende det om. Vi har alle de her mange tilbud. Hvad er problemet med, at der også er mulighed for at trække pro-

fit ud? Hvad er problemet med, at man også kan lave en konstruktion, der ser sådan her ud? Vi taler, som om status quo er fint, og så kan vi ikke udvide rammen. Hvorfor kan vi ikke bare udvide rammen? Hvad er problemet? Hvorfor behøver vi at begrænse det? Hvorfor skal vi ikke give mulighed for det, for fordelene er jo netop, at der forhåbentlig bliver så mange forskellige konstruktioner som muligt, så en familie kan vælge det, der passer bedst til den.

(Kort bemærkning).

Ida Jørgensen (RV):

Vi har det rigtig fint med mange valg, og vi ville have det rigtig fint, hvis det her forslag havde lagt op til en gennemgribende gennemgang af de selvejende institutioners muligheder og mulighederne for at tilbyde forældre nye pasningsmuligheder.

Kl. 13.45

Det, der er vores problem, er, at man blander offentlige og private midler, og at man tillader, at der trækkes overskud ud af det. Det ser vi faktisk som et stort problem.

Lad mig lige sige, at jeg ikke synes, at det her er spor venstrefløjsretorik. Det her handler om, at vi går ind og giver statstilskud til en virksomhed. Vi har altså afskaffet tilskuddet til skibsværfterne. Vi kæmper med at få afskaffet EU's landbrugsordninger, og jeg ved godt, at det her lovforslag ikke har samme dimensioner, men det har nogle af de samme problemer indbygget. Jeg vil uddybe det under min ordførertale.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Nu siger fru Ida Jørgensen, at vi går ind og støtter virksomheden. Nej, vi har nemlig defineret, og det lægger vi stor vægt på i Det Konservative Folkeparti, at det offentlige bidrag er ganske væsentligt, nemlig to tredjedele, til betalingen for pasning af børn, fordi vi mener, det er noget, det offentlige faktisk har et medansvar for. Derfor bidrager vi fra det offentliges side med et tilskud til børnepasning, uanset hvor man får sine børn passet.

Så er fru Ida Jørgensen meget bekymret for det her med, at fordi man kan have en virksomhed, og man kan blande offentlige og private midler sammen, så er det et stort problem. Nu ved jeg godt, at fru Ida Jørgensen ikke kan svare nu, men jeg håber så, fru Ida Jørgensen vil gøre det i sin ordførertale, som kommer lige om lidt.

Er fru Ida Jørgensen så også betænkelig ved, at Falck varetager en lang række opgaver for det offentlige? Det er et privat firma, der gør det dødgodt for det offentlige og bl.a. hjælper med at tage sig ordentligt af trafikofre. Er det også et problem for fru Ida Jørgensen, for det er jo det samme?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til fru Charlotte Dyremose, og det bliver hermed hr. Villy Søvnald som ordfører.

Villy Søvnald (SF):

For at hæve spændingen fra start vil jeg starte med at sige, at vi ikke kan støtte forslaget.

Så vil jeg i øvrigt sige, at vi jo står i en ret grundlæggende diskussion, nemlig et grundlæggende opgør fra regeringens side med afgørende principper i den danske velfærdsmodel og i dansk socialpolitik. Derfor er det ikke en hvilken som helst ligegyldig diskussion, vi står midt i. Det er efter SF's opfattelse en helt afgørende diskussion.

Familie- og forbrugerministerens lovforslag er en genfremsættelse af lovforslaget om, at private driftsherrer skal kunne drive daginstitutioner, de skal kunne tjene penge på det, og det nuværende loft på forældrebetalingen på 30 henholdsvis 33 pct. skal væk, sådan at de nye private daginstitutioner kan koste det, de vil.

Man kan sige, at på en måde er det en negliger af det gamle udsagn om aldrig at gå tilbage til en fuser, når ministeren nu genfremsætter det her forslag, men det er så sket på baggrund af, at Dansk Folkeparti er faldet til patten.

Når det er interessant, er det, fordi vi i Danmark har de allerdårligste erfaringer med private, og her tænker jeg ikke på private selvejende institutioner, dem har vi masser af, men altså ideelle frivillige organisationer, der driver daginstitutioner, og det forløber fint uden problemer, al mulig støtte til dem, men det er jo ikke det, det her drejer sig om, for de er der som bekendt allerede i dag.

Vi har prøvet at invitere ISS inden for i forskellige danske kommuner, Assens, Skovbo osv. Det varede ganske kort tid. Hvorfor det? Fordi kvaliteten af det, de lavede, var så dårlig, at forældrene ikke ville finde sig i det. Det tror jeg også Venstres ordfører kan huske, for jeg tror, at begge byer er Venstredrevne byer, hvor man var drevet af denne her fantastiske tro på private virksomheder. Forældrene ville bare ikke finde sig i det, og derfor måtte de lukke igen med al

den gene, det påførte forældre og børn i den mellemliggende tid.

Vi er også imod, at private skal kunne tage overskud ud. Det er der nogle, der har det fint med, det har vi ikke. Vi synes, det er højst ubehageligt at se på. Vi havde på et tidspunkt diskussionen om f.eks. narkobehandling, stofmisbrug osv. Jeg synes, det er meget ubehageligt at se på, at mennesker opdriver formuer på andres ulykker, og jeg synes, det er et civilisatorisk træk at sige, at her vil vi sikre, at der ikke kan tages penge ud. I den sammenhæng er sammenligningen med privatskoler jo også fuldstændig ude i hampen. Privatskoler kan der ikke tages overskud ud af. Det tror jeg også at både Venstres og De Konservatives ordfører er klar over.

Vi er imod det her, fordi det betyder en deling af børn i førskolealderen. Vi har bestræbt os på i Danmark at holde børn samlet i et forløb. Vi har bestræbt os på det af demokratiske grunde. Vi har ønsket, at arbejdsmandens børn skulle gå i daginstitution og i skole sammen med direktørens børn for at sikre, at vi kunne holde sammen på et samfund, der består af mange forskellige sociale tendenser.

KL 13.50

Det, man lægger op til her, tror jeg enhver forstandig vil bekræfte, er, at man får delt børn, sådan at de, hvis forældre har råd, kan være i de børnehaver, der er dyre, hvor der ikke er noget loft, altså de private, og forældre, der ikke har råd til at betale mere end loftet, vælger så de offentlige, og så har vi fået den de facto deling af børnene, vi har bekæmpet i en årrække.

Så er vi også imod det af de grunde, jeg nævnte, da vi besøgte andre lande, og man kan sammenligne Norge og Danmark. Norge har bygget den private sektor meget stort ud, fordi de kom meget sent i gang med de offentlige udbygninger, og derfor var de nødt til at søge hjælp hos de private. Vi er jo ikke i den tvangssituation.

Deres erfaringer er entydige, nemlig at de private institutioner ikke vil tage børn med problemer, de vil ikke tage handicappede børn, de vil ikke tage børn, der er tosprogede osv., plus at det er fantastisk svært at sikre informationer fra de private børnehaver til det offentlige system, fordi de konkurrerer om, hvem der skal udbygge de kommende børnehaver, og så udleverer man ikke oplysninger.

Jeg synes, det er fantastisk, at regeringspartierne og Dansk Folkeparti fuldstændig negliger de erfaringer, der var i Norge. Erfaringerne

var i øvrigt også, at de private institutioner var meget dyre. Det er grunden til, at man lagde et loft over forældrebetalingen i Norge, der har tvunget de private institutioner ned i pris. Hvorfor tror man, at privat virksomhed i Norge udøves så fundamentalt forskelligt fra privat virksomhedsudøvelse i Danmark?

Endelig synes jeg, at man skal mærke sig, at ikke en eneste af dem, der arbejder med børn, har ønsket det her forslag; det gælder de organisationer, der arbejder inden for området, og det gælder forældreorganisationer. Det her er rent, fuldstændigt og komplet opfundet alene i meget konservative hjerner, der ønsker at ændre den danske velfærdsmodel i retning af den amerikanske model, som ønsker øget brugerbetaling, som ønsker øget deling af børn, som ønsker et grundlæggende opgør med store dele af den velfærdsordning, vi har.

Det er i det lys, vi skal se forslaget.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Hr. Villy Søvndal får det til at lyde, som om de her nye private institutioner simpelt hen vil skyde op som paddehatte. Det er jo ikke tilfældet. Vi har netop her i morges modtaget en undersøgelse fra Det Kommunale Kartel. Det er en interviewundersøgelse af det frie valg og profitbørnehaver, som der står, og det er en undersøgelse, der er baseret på personlige interviews af medarbejdere i ti kommuner.

Her fremgår det, at den generelle forventning til privatinstitutionernes udbredelse er meget behersket. To pladsansvisere siger, at man godt kan forestille sig, at der kommer enkelte private institutioner, men de kommunale tilbud i dag opfylder langt de fleste borgeres behov.

Det må da være dejligt for hr. Villy Søvndal at få sådan noget at vide.

Jeg vil så spørge hr. Villy Søvndal: De få institutioner, man regner med vil skyde op, under hr. Villy Søvndal ikke dem deres eksistens, og at der er en gruppe forældre, der kan vælge en institution, der passer bedst til dem og deres børn?

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Nej, jeg synes, det er en fantastisk dårlig idé. Nu er det ikke mig, der skal stille spørgsmål, men svare på spørgsmål. Så bare det, at vores erfaringer med, at vi sætter folk, der kun har lysten til at tjene penge, til at drive institution, indtil nu er entydigt dårlige.

Alle de andre tilfælde kan jo i dag. Private idrætsforeninger kan, som vi blev enige om, da vi diskuterede med Venstres ordfører. I Kolding er der en musikskole, der driver børnehaver. Der er et landbrug, der driver en landbrugsbørnehaver. Der er rige muligheder for alle, der har ideelle formål.

Det, vi åbner for med det her forslag, er, at folk, der kun har et profitmotiv, et ønske om at tjene penge, kommer ind på markedet. Men der forstår jeg, at Dansk Folkeparti er fuldstændig uden forbehold over for det, selv efter i Norge at have set alle de vanskeligheder, det gav for handicappede børn, for tosprogede børn og med at få informationer videre.

Dansk Folkeparti er faldet fuldstændig til efter at have været ovre og få kaffe hos ministeren.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Pia Kristensen, sidste spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Pia Kristensen (DF):

Det sidste vil jeg undlade at besvare. Det er jo fuldstændig håbløst.

Jeg synes, at hr. Villy Søvndal overdriver lidt med det her profitsnak. Hvor stort et overskud kommer det egentlig til at handle om? Der er en begrænsning, for ikke engang en højtlønnet familie ønsker da at betale 4.000 eller 5.000 kr. for en institutionsplads.

Kl. 13.55

Når vi nu skal snakke kvalitetsforbedringer, synes hr. Villy Søvndal så egentlig ikke, at det kunne være en fordel, at sådan en institution kan bruge det her overskud til at reinvestere i institutionen, til, at der kan ansættes en ekstra pædagog, eller til, at man kan tage på lejrskole med børnene? Synes hr. Villy Søvndal ikke, at det kunne være et gode ved den her type institution?

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Bare lidt fundamentalt til Dansk Folkeparti om, hvad man bruger overskud til i en privat virksomhed. Hvis det f.eks. er ISS, så er jeg sikker på, at investorerne i ISS ville sige, at de første 9 pct., der kommer i overskud, vil de godt have. Det er grunden til, at de har investeret deres penge i ISS. Så de første 9 pct., man trykker priserne med ved ikke at tage handicappede børn, ved ikke at tage tosprogede børn, får børnene eller forældrene ingen glæde af. Det får investo-

erne, det er jo selve tankegangen bag at lave en privat virksomhed, og der er jo ikke noget odiøst i, at de, der investerer, selvfølgelig skal tjene penge. Det er jo grunden til, at man ikke får en bedre kvalitet.

Må jeg så ikke godt sige til kvalitetsdiskussionen, at hvis Dansk Folkeparti virkelig var optaget af kvalitet, så satte man sig ned i dag og læste Politiken, hvor fremstående erhvervsfolk siger, at det ikke er det her, der er interessant. Det, der er interessant, er i modsætning til det, Dansk Folkeparti har medvirket til, at stramme løkken om daginstitutionerne og sikre, at daginstitutionerne får penge til flere ansatte, til at sikre, at der er flere voksne omkring de børn, der har brug for hjælp.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Hr. Villy Søvndal er ualmindelig bekymret for, om man kan tjene penge på det her. Jeg forstår ikke den her tanke om, at mennesker bare er sådan nogle griske, onde nogle. Betyder det, at sygeplejersker, læger, psykologer, pædagoger, skolelærere, når de forhandler løn, bare tænker på pengene og er ligeglade med de mennesker, de tager sig af? Nej vel?

Så lige til sidst det her med de store organisationer, som hr. Villy Søvndal måske er mere bekymret for. Jeg kunne selvfølgelig også godt tænke mig at forstå det andet, men jeg vil da godt vide, om hr. Villy Søvndal vil arbejde aktivt for at forbyde Falck at drive den fremragende virksomhed, som Falck driver i dag, og som jeg har indtryk af, at ualmindelig mange mennesker har en meget positiv opfattelse af.

Hr. Villy Søvndal må da være indædt modstander af, at Falck hjælper mennesker, der er kommet til skade i trafikken, og så vidt jeg kan se, gør det ganske fremragende.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Jeg blev stillet spørgsmålet om, hvorvidt folk, når de forhandlede løn, så tænkte på penge. Der vil jeg godt svare bekræftende. Jeg tror, de er ganske optaget af pengene, når de sidder og forhandler lønvilkår, uanset hvilken virksomhed det er.

Det er bare slet ikke det, det her drejer sig om. Det er jo ikke en diskussion om, hvorvidt folk skal have penge for at passe deres arbejde. Det

er jo en banalitet, må jeg sige til fru Charlotte Dyremose.

Det, der er diskussionen, er, om vi skal indføre profitmotivet i store dele af den sociale sektor, sådan at profitmotivet bliver et drivende motiv til at holde børn ude, man ikke bryder sig om. F.eks. står der på side 7, anden spalte, næstsidste afsnit:

»I tilfælde hvor børn med handicap ønskes optaget i privatinstitutionen, vil optagelse kunne nægtes, hvis institutionen ikke er eller kan indrettes til at varetage barnets behov eller hvor personalet ikke har tilstrækkelig kompetence til at varetage opgaven.«

Det betyder, at institutionen bare lader være med at ansætte folk, der har kompetencen. Så er man fri for den her opgave, så ligger den i det offentlige, og så kan man sænke prisen. Til gengæld får det offentlige så alle de byrder, som man undslår sig for, fordi der skal tjenes penge. Den mekanisme virker da selvfølgelig.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Fru Charlotte Dyremose for en sidste bemærkning.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg synes, hr. Villy Søvndal talte temmelig meget udenom. Altså det der profitmotiv skulle gøre, at man så er ond og ikke tænker på dem, man hjælper. Hvorfor skulle det dog det? Jeg synes, at hr. Villy Søvndal hverken svarede på, om han mente, at lægen, psykologen, pædagogen, sygeplejersken, når de forhandler løn, bare er griske og på ingen måde er mennesker, der også ønsker at gøre en god indsats. Tror hr. Villy Søvndal så heller ikke, at mennesker, der laver en institution, ønsker at gøre en god indsats for de her børn?

Jeg fik slet ikke noget svar på, om hr. Villy Søvndal ville fortsætte sin kamp mod det private erhvervsliv ved også at forbyde Falck at drive den fremragende virksomhed, som Falck driver i dag. Det vil jeg meget, meget gerne have svar på.

Så vil jeg gerne tilføje til det, hr. Villy Søvndal så yderligere bragte ind i debatten, at situationen jo er den, at udgangspunktet er, at man skal tage de handicappede, og at man jo også, hvis man siger nej, mister den ekstra person, som er støttepersonen for en svært handicappet.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Jeg synes bare, det er bemærkelsesværdigt, at man indføjer en paragraf eller nogle bemærkninger, som der ikke er i forhold til offentlige institutioner. Altså hvis man var tilhænger af konkurrence, så kunne man jo i hvert fald være tilhænger af en lige konkurrence. Det er man ikke.

Kl. 14.00

De private får via bemærkningerne lov til at sige, at den her opgave er besværlig for dem, og det kan de ikke, for nu skal man værne om den private institutions ret til at tjene rigtig mange penge, og i den sammenhæng er handicappede børn selvfølgelig besværlige ligesom andre børn. Så kan man spørge: Er det her kun spekulativt? Nej, det er lige præcis erfaringerne fra Norge. Det er lige præcis det, som Norge, som har private institutioner, har erfaret.

Jeg bebrejder ikke folk, at de tjener penge, får en profit, fair nok. Jeg siger bare, at det har nogle konsekvenser, når man indfører profitmotivet i den sociale opgaveløsning. Det er De Konservative tilhængere af, fordi de er tilhængere af forskelle, fair nok. Så er det vel også indlysende, hvorfor SF er imod.

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Overskriften kunne jo også lyde: fleksibilitet og valgfrihed. Jeg kan forstå på SF's ordfører, hr. Villy Søvnald, at fleksibilitet og valgfrihed i forhold til børnefamilierne anno 2004 ikke er noget, der optager hr. Villy Søvnald særlig meget.

Det bliver også fremstillet, som om man som privat børnepasningsinstitution kan sige nej til børn, der har sociale problemer. Nej, det kan man ikke. Det er oven i købet beskrevet, hvordan der skal tilføres ressourcer til den pågældende institution, hvis der er et barn med særlige behov, ligesom i de kommunale og i de selvstændige institutioner. Der er ikke nogen forskel.

Så synes jeg lige, at jeg som opfølgning på den konservative ordfører her til sidst vil spørge om Falck: Skal Falck forbydes, fordi de tjener penge betalt af skatteyderne? Er det det, hr. Villy Søvnald ønsker?

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Vi kan godt tage det helt grundlæggende. Lad os prøve, så jeg er sikker på, at i hvert fald Venstres og måske også De Konservatives ordfører for-

står det. Jeg er ikke helt sikker, men jeg prøver alligevel.

SF er tilhænger af et blandingsfund, hvor vi har en offentlig sektor og en privat sektor. Det betyder, at vi ikke er tilhængere af, at hverken murere eller malere eller tømrere eller alle de andre skal gøres offentlige. Det har vi mig bekendt aldrig været. Er den så på plads?

Så kan vi som det næste spørge: Har det nogen konsekvenser, når man putter profitmotivet ind på socialområdet, på områder, hvor vi ikke har haft tradition for det i Danmark? Svaret er ja.

For det første har det den konsekvens, at i stedet for at bruge overskuddet til at forbedre forholdene for dem, der bruger institutionen, skal overskuddet fremover bruges til at tilgodese dem, der har investeret i virksomheden, altså tager man penge ud. For det andet er det i det her lovforslag kædet sammen med, at man hæver loftet for forældrebetalingen, hvilket betyder, at vi reelt får en opdeling af børnene. Det er en bekymring, som må få selv en Venstremand til at overveje, om De Konservative ikke har fået for meget i den her sag.

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Nu skal vi jo ikke herinde gøre os meget kloge på, hvad en fremtidig forældrebetaling kunne blive. Den kan både blive mindre end det, forældre betaler i dag, og den kan blive højere. Men hr. Villy Søvnald får det til at lyde, som om der er kun en vej for den forældrebetaling.

Der skal altså også være nogle, der ønsker det her tilbud. Der skal være nogle, der ønsker at få deres barn passet i den pågældende institution. Det valg vil jeg sådan set trygt overlade til forældrene at træffe. Men jeg kan forstå, at hr. Villy Søvnald er meget bekymret for at overlade det valg til forældrene. Jeg er tryk ved det. Jeg tror på, at de kan finde ud af at håndtere det.

Så synes jeg, at det grundlæggende handler om, at der i dag er familier, der betaler for at få deres børn i privatskolen, men man kan altså ikke acceptere, at vi nu siger, at det her med børnepasning kan være privat. Selvfølgelig kan det det.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Når vi kommer til næste runde, kan hr. Hans Andersen jo passende bekræfte, at sammenligningen med privatskoler ikke giver mening, fordi privatskoleloven lige præcis er sådan, at man

ikke kan trække penge ud. Hvis hr. Hans Andersen ikke er opmærksom på det, er jeg sikker på, at Venstres uddannelsesordfører er opmærksom på det. Derfor er der simpelt hen ingen mening i sammenligningen. Jeg kan se på hr. Hans Andersen, at det er han helt klar over.

Så spørger hr. Hans Andersen, om det her ikke også kan give mindre forældrebetaling. Det tror jeg ikke. Det nye, der kommer ind, er jo, at de første 9-10 pct., der er konsekvensen af nedskæringen på institutionen, ikke vil tilfalde institutionen. De skal ud til aktionærerne. De skal ud til dem, der har investeret i ISS, eller hvem de andre bliver. Det tror jeg også er en grundlæggende lære hos Venstre, at folk, der investerer penge, vil have et afkast, ellers gider de ikke investere dem. Derfor bliver det ikke billigere.

Kl. 14.05

Hvis det var det, der var diskussionen, ville det være absurd at fjerne loftet for forældrebetaling. Når man i lovforslaget lægger op til at fjerne loftet, er det, fordi regeringen da godt ved, at det her drejer sig om, at institutionen bliver dyrere.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til hr. Villy Søvnald som ordfører. Så er det fru Ida Jørgensen som ordfører.

Ida Jørgensen (RV):

Jeg vil begynde med at sige noget godt om det her lovforslag. Det Radikale Venstre synes nemlig, at det er rigtig godt, at der nu kommer et administrationsbidrag til de selvejende institutioner.

Vi har jo set i den stak papirer, der er til L 85, og i hørings svarene, at de selvejende institutioner visse steder har følt, at de er blevet klemt fra kommunens side, sådan at de ikke havde helt samme frihed til at udfolde deres egen selvstændighed. Vi har set stor og god grund til det, hvis man havde lavet et lovforslag, som ville sikre de selvejende institutioners frihedsgrader.

Vi kan sige en anden god ting om det her lovforslag. Vi kan sige, at det er dejligt for dem, der har privat børnepasning, at kommunerne nu vil overtage administrationen af den. Det synes vi også er rigtig godt.

Men som jeg nok har afsløret tidligere, ser vi altså også nogle store problemer i det her lovforslag. Jeg vil koncentrere mig om det forhold, at man giver private virksomheder lov til at træk-

ke et overskud ud. Det, vi er imod, er kombinationen af offentligt tilskud og frie priser, for den har vi ikke set før.

Fru Charlotte Dyremose spurgte, om jeg havde noget imod Falck. Nej, jeg har ikke noget imod Falck. Jeg har heller ikke noget imod privathospitaler. Jeg har heller ikke noget imod en privat børnehave, der er fuldt forældrebetalt. Det, jeg har noget imod, er, at man går ind og laver kombinationen af offentligt tilskud og fri forældrebetaling, sådan at man går ud og tager en markedspris. For det, der sker, og det har vi altså set tidligere, når vi har været inde og lave statssubsidier til privat virksomhed, er, at det afspejler sig i prisen.

Vi har mange eksempler, hvor der er en delt finansiering. Vi har f.eks. tandlægerne, men her har man været inde og lave faste takster. Her har man altså været inde og forhandle om, hvor meget det offentlige skal betale, og hvor meget man som privatperson skal betale. Vi har også åben uddannelse, og vi har noget med friskoler.

Fælles for dem er, at de har lov til at tage en fri pris, men de må ikke trække et overskud ud. Så det her er altså det første eksempel, hvor vi ser en kombination af, at man har offentligt tilskud, frie priser og kan trække et overskud ud. Det er det, som vi har meget imod i det her forslag.

Vi har det fint med, at vi skal have mange forskellige tilbud. Vi tror faktisk på at lade forskelligheden blomstre. Men vi synes ikke, at vi har hørt noget rigtig godt argument for den paragraf om, at man skal kunne trække overskuddet ud. Hvad er det lige, som ISS gør, som en idrætsbørnehave eller en virksomhedsbørnehave eller en menighedsbørnehave eller en fri børnehave ikke kan klare? Det ville vi egentlig godt have nogle svar på. Hvis vi kunne få de svar, kunne det være, at vi kunne begynde at overveje vores stilling, men vi har ikke hørt ét godt argument for det.

Vi ser altså det her problem, som jeg har brugt lang tid på, at man kombinerer offentlige midler, frie priser og det, at man kan trække overskuddet ud. Derfor synes vi ikke, at der er nogen grund til det. Det ender altså med, at vi bliver nødt til at være imod lovforslaget, selv om vi altså er glade for, at de selvejende institutioner kan få et administrationsbidrag, og selv om vi er glade for, at den private børnepasning nu kan blive administreret af kommunerne.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg er utrolig glad for, at fru Ida Jørgensen holder hånden over Falck. Jeg kunne jo ikke få noget klart svar fra hr. Villy Søvnald, så jeg håber i hvert fald, at fru Ida Jørgensen vil gøre sit til, hvis skaden nogen sinde skulle ske, at vi fik en anden regering, at De Radikale vil arbejde imod SF på det område.

Når fru Ida Jørgensen siger, at hun er imod det med offentlige tilskud kombineret med fri prissættelse og profit, så siger fru Ida Jørgensen jo sådan set, at vi skal afskaffe boligstøtten, fordi boligstøtten er et bidrag til huslejen. Huslejen er selvfølgelig reguleret, hvis man bliver boende, men hvis der kommer en ny ind, er der jo faktisk mulighed for, at ejeren af udlejningsbyggeriet kan trække profitten ud. Så vi har faktisk den kombination. Skal vi så afskaffe boligstøtten, hvis vi skal af med den kombination? Det er jeg ikke sikker på fru Ida Jørgensen sådan vil være med til.

KL 14.10

Men jeg må stadig væk stille fru Ida Jørgensen spørgsmålet: Hvorfor er det, at man ser sådan på det, at der ikke er nogen grund til at udvide det? Hvorfor vælger man ikke at vende det om og se sådan på det, at der ikke er nogen grund til at begrænse mulighederne?

(Kort bemærkning).

Ida Jørgensen (RV):

Jeg mangler simpelt hen at få at vide, hvad det er, det begrænser, hvis vi dropper den paragraf om, at man må trække et privat overskud? Hvis vi ikke oppe i vores hoveder kan komme med ét eksempel på, hvilke begrænsninger det lægger, at vi ikke kan trække et privat overskud ud, hvorfor skulle vi så gøre det, når vi nu kan se nogle problemer i det?

Så vil jeg sige, at det med boligstøtten har vi jo altså lavet, så det er indtægtsafhængigt. Jeg kan da godt se nogle problemer i det, hvis vi går helt op til de høje indtægter og så kombinerer det med noget boligstøtte og fri husleje, men nu er det jo altså sådan, at langt de fleste huslejer er fastsat, og de er som regel fastsat af en markedspris. Men jeg kan da være enig med fru Charlotte Dyremose i, at det kan være et problem, men jeg mener, at det problem er langt, langt mindre end det, vi har i det lovforslag, der er fremsat her.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Jeg kunne forstå, at fru Ida Jørgensen mener, at f.eks. Falck gør det godt, det er jeg selvfølgelig glad for, men lad os nu forestille os, at der er nogen, der siger, at de sådan set gerne vil starte en institution, de tror sådan set også på, at de kan tjene på det, for de har fået nogle rigtig gode ideer, der kan give en bedre pædagogik, og de vil godt gå ind i det, for de vil gerne tjene lidt penge, hvorfor er det så, at fru Ida Jørgensen og Det Radikale Venstre ikke vil være med til at åbne op for den mulighed?

Det er fuldstændig, ligesom de fleste jo forståeligt nok går på arbejde og tænker, at hvis de ikke kan få den løn, de ligesom synes er tilfredsstillende, så vil de ikke gå ind i det store arbejde, og det der med at starte en institution op kræver jo trods alt alligevel nogle arbejdstimer, som man måske gerne vil have betaling for.

Hvis det viser sig, at det ikke er nogen god idé, er det jo ikke anderledes, end at der ikke kommer nogen af de her institutioner, og så er der intet ændret, ved at vi har givet muligheden for, at det kunne ske, men hvis der en eller anden dag er nogen, der får den gode idé, så ville det betyde, at vi fik udvidet antallet af tilbud.

(Kort bemærkning).

Ida Jørgensen (RV):

Jamen vi går da helt ind for, at de mennesker, der har nogle gode ideer, kan gå ud og lave et dagtilbud. Vi går også helt ind for, at de kan få en løn for det. Og jeg sagde også i min ordførertale, at det også skal stå alle fuldstændig frit for at lave en børnehaven, som de kan tjene penge på, bare der ikke er offentligt tilskud til det.

Det, der er vores problem i det her, er, at man går ind og blander offentligt tilskud med en forældrebetaling med frie priser, og så kan overskuddet trækkes ud af det. Så er det altså, at vi får nogle misbrugsmuligheder, som vi ikke kan overskue, og hvor vi ikke synes, at der er gode argumenter for det i det her forslag, som kan opveje de risici, det har i sig.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Så er det fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Det er nok fremgået meget klart, at Enhedslisten stadig ikke kan støtte dette forslag, ligesom vi ikke kunne det før sommerferien.

Dansk Folkeparti har nu fået den indrømmelse, at det er meget vigtigt, at man skal føle samhørighed med det danske samfund, hvem det så end er, man skal føle samhørighed med, om det er regeringen, eller hvem det er, man skal sværge loyalitet, men det må vi jo få opklaret under udvalgsarbejdet. Det har Dansk Folkeparti så fået, og derfor kan de nu støtte, at også omsorg for børn skal gøres til et marked.

Jeg skal, for at der ikke skal være nogen tvivl, sige, at jeg synes, det er rigtig godt, at vi i Danmark har hundrede års god tradition for, at vi kan have forskellige slags børnehaver, vuggestuer, dagpleje, gårdbørnehaver, skovbørnehaver, havbørnehaver, alle de mange forskellige ting, som folk har fundet på, som har været med til at udvikle pædagogikken, som har været med til at sørge for, at der er kommet nye ideer og inspiration til, hvordan vi skal sikre vores børn den bedst mulige omsorg.

Men at man pludselig vil åbne for, at nogen skal kunne tjene penge på det, og at forældrebetalingen skal kunne stige, så vi får en voldsomt øget brugerbetaling, er et kæmpe problem. Der, hvor det bliver helt, helt tydeligt, at det, man ønsker, er en opdeling af børnene i samfundet, er, når det meget klart fremgår, at børn skal kunne smides ud, hvis deres forældre ikke betaler.

Her er der absolut ingen hensyn til børnene. Oven i at de oplever, at deres far eller mor måske er blevet arbejdsløse, er blevet syge, hvad der nu kan være årsagen til, at økonomien er blevet dårligere, skal de altså også smides ud af den vuggestue eller børnehave, hvor de har alle deres kammerater, og hvor de har haft det godt. Det synes jeg simpelt hen er så umenneskeligt, at jeg har svært ved at forstå, hvordan man vil kunne stille sig op og forsvare, at det er den ordning, man vil indføre.

Kl. 14.15

Dertil kommer, at det jo meget tydeligt fremgår af ministerens bemærkninger til lovforslaget, at ideen også er, at kommunerne fremover ikke bare kan lukke kommunale skoler og henvise forældrene til at oprette privatskoler, men også lukke de tilbud, hvor der er loft over forældrebetalingen, hvad enten det er kommunale eller selvejende institutioner, og sige til forældrene: I kan bare oprette en profitbørnehave, hvor I betaler noget mere, end I gør i dag, så kan I stadig få passet jeres børn. Ellers må I flytte jeres børn og måske bruge flere timer hver dag på transporttid til andre tilbud. Det vil give en langt større opdeling af børnene, end vi ser i

dag, og jeg synes, der tegner sig et uhyggeligt perspektiv for fremtidens samfund.

Vi har allerede set mange bekymrede rapporter om, hvad det betyder, at opdelingen på skoleområdet bliver større og større, og nu vil man altså have den opdeling ført helt ned til de allermindste børn i landet. De skal, lige fra de er helt små, lære, at vi bor i et delt samfund. Der skal ikke være nogen blanding af forskellige børn, så vi får netop den samhørighed i samfundet, som jeg synes er afgørende, og som ifølge megen forskning har stor betydning.

Der er mange ting, vi vil stille spørgsmål om under udvalgsarbejdet, især for at få afdækket, hvad konsekvenserne bliver, og om de elendige norske erfaringer, som hr. Villy Søvndal flere gange har gjort opmærksom på, men som man overhovedet ikke har taget hensyn til.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg har siddet oppe på mit kontor og fulgt debatten den sidste times tid, og jeg er ked af at sige det, men jeg synes næsten, at fru Line Barfod lyder hjerteløs.

Jeg bliver nødt til at sige det, fordi jeg synes, det er helt urimeligt og forkert, at vi har ca. 40.000 mennesker her i samfundet, som gør et stort og godt stykke arbejde – jeg tænker på lederne af daginstitutionerne og alle børnepædagogerne – og de skal nu have frataget deres løn. De får ingen månedsløn fremover, for fru Line Barfod har i den seneste time sagt tre gange: Man må ikke tjene penge på at passe børn – jeg gentager: Man må ikke tjene penge på at passe børn.

Jeg har to børn, der indtil for nylig har gået i tre forskellige institutioner, og den ene har også haft en dagplejemor. Det har været gode og omhyggelige pædagoger, og de har alle sammen tjent penge på at passe mine børn og andres børn. Hvorfor skal de fratages deres løn i fremtiden? Og hvad er der galt med det gode stykke arbejde, de yder, hvad enten det er på en kommunal eller en anden institution? Hvad har fru Line Barfod mod dette?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Man kan sagtens prøve at tale udenom og afspore debatten, hvis man ønsker det.

Jeg har selv haft og har stadig børn, der har glimrende tilbud, og jeg har mødt masser af pædagoger, dagplejere og mange andre voksne, der

gør et kæmpe stykke arbejde. De får en desværre ikke nogen særlig høj løn, og jeg kunne godt tænke mig, at deres løn var højere, men det er et andet slagsmål.

Men der er en verden til forskel på, at man får løn for at udføre sit arbejde, og at hele institutionen er drevet ud fra det synspunkt, at der er en virksomhed, der skal tjene penge på den, og at den skal indrettes sådan, at man kan trække et overskud ud af den. Der er en kolossal forskel på, om man tilrettelægger institutionens økonomi ud fra, at den skal hænge sammen – altså at man fastsætter, hvad udgifterne til løn skal være for at sikre et ordentligt niveau på de betingelser, kommunen har fastsat ud fra den økonomi, regeringen tillader, ud fra, hvad huslejen er osv. – eller man prøver at minimere udgifterne mest muligt for at sikre et større overskud til aktionærerne. Det er to vidt forskellige udgangspunkter.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Ja, jeg kan da godt se, at det er forskellige udgangspunkter, men jeg synes ikke, der er noget galt i det.

Hvis institutionerne ikke var der, skulle man passe sine børn selv, selv om det i nogles øjne er skrækeligt, hvis det er forældrene, der indimellem passer børnene, men det kan bare ikke lade sig gøre. Men der er noget, der er endnu vigtigere for børnene end at blive passet. De skal have noget at spise, eller dør de af sult, og jeg er sikker på, at også fru Line Barfod går hen og køber mad til sine børn i Netto eller SuperBrugsen eller Irma. De skal også have tøj, så de ikke fryser ihjel her i november måned, og det køber man også i forskellige butikker.

Er det ikke sådan, at alle de fødevarerbutikker, vi har i dette land, alle de butikker, hvor vi køber tøj, alle de steder, hvor børnene får ordnet deres tænder, og alle de steder, hvor de får klippet deres hår, er virksomheder, hvor man tjener penge, og som også giver overskud? Hvad er der galt i det? Skal de også afskaffes ud fra den ideologi, fru Line Barfod går ind for?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er rigtigt, at der er mange, der tjener penge, men vi kan også se konsekvenserne af det. Der er bl.a. børnearbejdere i resten af verden, der bliver tvunget til at sidde og producere tøj under elendige vilkår, for at vi kan købe det meget billigt. Vi kan også se, at en stor del af den mad, vi

får, bliver lavet på discountvilkår med elendig kvalitet af maden til følge, fordi der er nogle, der skal tjene penge på den i stedet for at fokusere på en god kvalitet. Jo, det giver store problemer, hvis man fokuserer på at få et overskud i stedet for at levere den bedst mulige kvalitet.

Kl. 14.20

Der er nogle områder, hvor man godt kan tjene penge, og der er andre områder, hvor vi hidtil har haft den holdning i Danmark, at her må man ikke tjene penge, fordi der ikke er tale om varer, man skal tjene penge på. Omsorgen for vores børn og vores ældre har hidtil været områder, hvor vi har sagt, at her ønsker vi ikke, man skal kunne tjene penge, og her ønsker vi ikke at få markedsmekanismerne ind, netop fordi vi ikke ønsker at få discountvilkår.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Nu får vi jo virkelig de ideologiske forskelle frem. Nu får fru Line Barfod understreget, at det, fru Line Barfod vil tilbage til, er det, som for snart årtier siden blev afskaffet i det gamle Sovjetunionen, hvor man havde én slags af alting. Man havde nogle butikker, som staten stod for, og det viste sig, at der ikke var mad nok i de butikker. Folk stod i kø, og når der ikke var mere mad, måtte resten af køen gå hjem. De lande, som var med i det gamle Sovjet, er nogle af de fattigste i Europa i dag, så det er altså ikke den måde, man skaber høj levestandard på.

Jeg troede, at selv Enhedslisten havde erkendt, at planøkonomien døde med det gamle Sovjetunionen, men er det virkelig det, fru Line Barfod gerne vil indføre? En slags butikker, én slags brød, én måde at gøre tingene på, og det offentlige skal styre det hele.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg tror ikke, fru Charlotte Dyremose har sat sig ordentligt ind i regeringens politik. Det er sådan set denne regering, der vil lave statsstyring af alle børnehaver og vuggestuer. Det er denne regering, der indfører læreplaner, som starter med at slå fast, at ministeren skal bestemme, at alle børn skal lege med ler. Det er denne regering, der ønsker at støtte store monopoler som Arla og andre, så vi ikke kan få et stort, forskelligartet kvalitetsudbud og ikke kan have mange forskellige fødevarerproducenter, der kan lave rigtig gode, forskelligartede madvarer, og det er denne regering, der støtter store monopoler på mange

områder, så vi ikke kan have mange forskellige lokale producenter, der producerer kvalitetsvarer.

(Kort bemærkning).

Charlotte Dyremose (KF):

Den påstand om, at vi ikke har mange forskellige producenter, vil jeg bare lade stå for sig selv, fordi alle danskere, der måtte sidde og se debatten, ved jo, at vi har utallige butikker med utallige forskellige varer i dette samfund. Jeg må bare konstatere, at her har vi igen den retorik, hvor man prøver at vende tingene rundt.

Det er netop denne regering, der skaber flere muligheder, bl.a. mulighed for de institutioner, som fru Line Barfod ikke vil være med til at indføre. Regeringen har indført frit valg over kommunegrænserne, så man kan vælge mellem dem, der forsøger at skabe vækst i samfundet, og regeringen vil lade folk beholde flere af de penge, de selv tjener.

Så taler fru Line Barfod igen om læreplanerne, som skulle være centralt styrede. Er det centralt styret, når en forældrebestyrelse laver nogle retningslinjer for, hvordan børnene i deres institution kan få lidt information, kan være med til at få læst op, kan lære at stille spørgsmål og kan lære at være kritiske samfundsborgere allerede i børnehaven? I øvrigt er det en af de ting, der også i dagens aviser efterlyses som noget af det, der skal til, hvis vi skal bryde den negative sociale arv. Er det centralistisk, når forældrebestyrelserne skal gøre det ...

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg vil lige gøre opmærksom på, at når jeg rejser mig op, er det udtryk for, at taletiden for længst er udløbet.

Så er det ordføreren.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

At forældrebestyrelserne diskuterer med de ansatte i institutionerne, hvordan man kan gøre det bedst mulige for børnene i institutionen, er rigtig godt, men den mulighed var der i forvejen. Det, der ligger i læreplanerne, er, at ministeren skal fastsætte og bestemme, hvad børnene skal lære i alle landets vuggestuer og børnehaver, og det er netop det, der er problemet: Man laver statsstyring i stedet for at give mulighed for at fastsætte det lokalt.

Til det med de mange forskellige produkter: Jeg tror, at de fleste af dem, der er vant til selv at

købe ind, ved, at næsten al den mælk, man kan købe i Danmark, kommer fra Arla, og at det er utrolig svært for andre mejerier at få lov til at komme ind på markedet. Så det med, at der er mange forskellige produkter, tror jeg ikke, der er mange forbrugere i Danmark, der kan genkende.

Så til spørgsmålet om, hvorvidt denne regering støtter, at der kan være en mangfoldighed af tilbud: Det, man gør, er jo, at man siger, der skal være mulighed for at tjene penge. Man siger ikke, at der skal være valgmuligheder. Man siger, at der skal åbnes for private firmaer, der får mulighed for at tjene penge, og netop dermed indskrænkes valgmulighederne. Det er desværre det, vi ser på det sociale område, og det er det, vi er så bange for og advarer så meget imod.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til fru Line Barfod, og så er det fru Tove Videbæk som ordfører.

Kl. 14.25

Tove Videbæk (KD):

Kristendemokraterne er meget positive over for at give forældre bedre mulighed for frit valg af dagtilbud til deres børn. Vi er positive over for, at grupper af forældre og foreninger og selvejende institutioner m.fl. får lettere ved at etablere dagpasning, og vi er meget positive over for at give flere valgmuligheder og lade pengene følge barnet.

Vi er også positive over for de ændringer, som er sket, siden lovforslag nr. L 207. Bl.a. ser vi det som en stor forbedring, at der nu stilles nogle kvalitetskrav, som private leverandører skal leve op til for at få en godkendelse fra kommunen. De krav, kommunen skal stille, er de samme krav, som kommunen stiller til sine egne institutioner, og kommunen skal også føre tilsyn med, at de krav, institutionen blev godkendt efter, bliver overholdt.

Kommunerne skal fastsætte godkendelseskriterier, og kravene til privatinstitutionerne skal være saglige, konkrete og velunderbyggede og skal opfyldes efter de samme retningslinjer, som gælder for kommunale institutioner. Disse krav kan eksempelvis vedrøre normering, fysiske rammer, krav til den uddannelsesmæssige baggrund osv., og det synes jeg er vældig godt, for så er det lige ved, at man nærmer sig den miljølov for børn, som Kristendemokraterne og for øvrigt også andre partier har fremsat forslag om i flere omgange.

I vores forslag til miljølov for børn foreslår vi, at der skal være minimumsstandarder for, hvad vi må byde vores børn. Det skal være krav om det maksimale antal børn pr. voksen, der skal være mulighed for ude- og stille tid og for at børnene kan komme ud og lege, og der skal være mulighed for udviklingsaktiviteter og sikkerhedsforanstaltninger som f.eks. røgalarmer i soverum osv.

Selv om der er rigtig mange daginstitutioner, der gør det godt, er der behov for at stramme op og få nedfældet nogle kvalitetsstandarder. De voksne beskyttes af en arbejdsmiljølov, men børnene er ikke beskyttet på samme måde, og det er helt u hensigtsmæssigt. Børnene tilbringer så stor en del af deres vågne tid i daginstitution, at der simpelt hen skal være minimumsregler for de rammer, de skal opholde og udvikle sig i.

Vi ved helt konkret fra en del undersøgelser, at jo dårligere forholdene er, og jo mindre plads børnene har i daginstitutioner, jo flere sygedage har de. Derfor er det godt, at der stilles krav til både disse nye private og de kommunale institutioner. Vi håber, de bliver overholdt, men for en sikkerheds skyld fremsætter Kristendemokraterne igen forslaget til en miljølov for børn i denne folketingsamling.

Ifølge lovforslaget kan kommunen ikke anvise plads i private institutioner, men institutionerne er forpligtede til at optage børn, hvis de har en ledig kapacitet. Det er en fordel, at initiativtagerne til eventuelle dagtilbud stadig ikke skal frygte, at kommunen siger nej i tilfælde af, at kommunen mener, der ikke er behov for dette dagtilbud, og det er faktisk det, der er den afgørende forskel mellem det, vi havde før, og det, vi har nu.

Privatinstitutionerne vil modtage driftstilskud efter antallet af børn. Det vil svare til de gennemsnitlige budgetterede nettodriftsudgifter pr. barn eksklusive støttepædagogudgifterne, og der vil kunne gives administrationsbidrag til selvejende institutioner.

Her kommer jeg så til økonomien. Kristendemokraterne bryder sig stadig ikke om, at det skal være sådan, at et eventuelt overskud skal kunne trækkes ud af institutionen. Vi mener, at både det kommunale tilskud og forældrenes betaling til dagpasning naturligvis skal bruges til selve formålet, altså til børnepasning, og at et eventuelt overskud lige så naturligt skal gå til alt det, der har med dagpasningen at gøre. Det kan være renovering af lokaler og legeplads, indkøb af nye legeredskaber, bedre sikkerhed og ud-

flugter, altså i det hele taget bedre kvalitet i dagpasningen, og vi vil derfor stille et ændringsforslag, som trækker denne del ud af lovforslaget.

Vi vil forfærdelig gerne stemme for lovforslaget. Vi går ind for, at pengene følger barnet, men vi kan simpelt hen ikke stemme for, at private aktører skal kunne trække penge, som både kommune og forældre målrettet og decideret har givet til pasningen af børnene, ud af dagtilbuddene.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er selvfølgelig altid rart at høre fru Tove Videbæk tale om den miljølov for børn, som både Kristendemokraterne, SF og Enhedslisten har fremsat forslag om adskillige gange. Det kan jo være, at vi en dag, når vi har fået et andet flertal i Folketinget, også får det gennemført og dermed får højnet kvaliteten.

Kl. 14.30

Fru Tove Videbæk sagde, at Kristendemokraterne meget gerne vil stemme for forslaget, hvis bestemmelsen om, at man skal kunne trække overskuddet ud, bliver fjernet. Men det er jo det, der er kernen i forslaget. Det er lige præcis kernen, at man skal kunne tjene penge, og derfor vil jeg gerne høre, om fru Tove Videbæks indlæg skal forstås sådan, at Kristendemokraterne ikke kan stemme for, at man skal have lov til at tjene penge. Det var det ene spørgsmål.

Det andet er, at jeg hørte ikke fru Tove Videbæk sige noget om det problem, at børn kan smides ud af institutionerne, hvis deres forældre ikke har råd til at betale. Mener Kristendemokraterne, at der skal være den mulighed?

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KD):

Fru Line Barfod siger, at hele kernen i forslaget er, at der skal kunne tjenes penge. Sådan læser jeg nu ikke forslaget. Jeg læser det sådan, at formålet er at give forældre bedre mulighed for frit valg af dagtilbud, og at det skal være lettere for grupper af forældre, foreninger osv. at lave dagpasningstilbud.

Sådan som det er i dag, kan en kommune til hver en tid sige nej, hvis en gruppe eller en forening, f.eks. en idrætsforening, gerne vil lave en daginstitution. Som det er blevet nævnt adskillige gange, kan kommunen bare sige nej, og det er ikke alle kommuner, der er lige så velvillige, som man er i Kolding. Masser af kommuner har sagt nej til masser af gode forslag, og det sætter

denne lovgivning nu en stopper for. Men vi vil selvfølgelig sige nej, hvis det ikke kommer ud af forslaget, at overskuddet kan trækkes ud. Så siger vi nej til det.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det glæder mig meget at høre, at Kristendemokraterne står fast på, at man ikke skal have lov til at tjene penge og trække overskuddet ud.

Mit andet spørgsmål, som fru Tove Videbæk ikke nåede at svare på, gik på, at lovforslaget lægger op til, at hvis forældrene til børn i en privat institution ikke kan betale, f.eks. fordi de bliver arbejdsløse eller syge, skal barnet kunne smides ud af institutionen. Kan Kristendemokraterne virkelig stemme for, at man kan smide børnene ud, hvis de får det andet krav opfyldt?

(Kort bemærkning).

Tove Videbæk (KD):

Jeg kan altså ikke forestille mig, at man kan være så hjerteløs i hverken daginstitutionen, kommunen eller andre steder, at man vil gøre det. Jeg tror, man vil finde en løsning på en eller anden måde.

Nu er alle muligheder og alle de situationer, der kan opstå, jo ikke beskrevet i forslaget, men det kunne måske komme med i bemærkningerne, eller vi kunne under udvalgsbehandlingen stille et forslag om, hvad der eventuelt kunne gøres i en sådan situation. Jeg synes, det ville være forfærdelig hjerteløst, hvis man gjorde det, og jeg kan ikke forestille mig, at man ville gøre det, uanset hvem der har oprettet den daginstitution. Men jeg synes, vi under udvalgsarbejdet skal stille nogle spørgsmål om det.

Formanden:

Tak til fru Tove Videbæk, og så er det familie- og forbrugerministeren.

Familie- og forbrugerministeren (Henriette Kjær):

Jeg vil gerne takke for en god og levende debat, der også har varet længe. Men det var også forventeligt, for det er jo et lovforslag, der virkelig giver en nyskabelse på daginstitutionsområdet.

Jeg synes, der er et stort behov for forslaget, og jeg er meget stolt af, at jeg nu kan se, at vi kan gennemføre det, for jeg synes så absolut, der er behov for, at vi breder den vifte ud af forskellige tilbud, som jeg synes er nødvendige, for at dan-

ske forældre kan vælge et dagtilbud, der passer lige præcis til deres børn.

Det er ganske rigtigt, at vi efterhånden har fået en flot vifte: Man kan få tilskud til at passe sit eget barn derhjemme, og to forældre kan gå sammen om at finde en børnepasser – det, der hedder § 26-pasning – og forslaget her retter op på nogle af de u hensigtsmæssigheder, der har været i den forbindelse, nemlig at man selv skulle registreres som arbejdsgiver og stå for hele administrationen. Nu får kommunen pligt til at tilbyde administrationen mod en beskedent betaling.

Det er muligt at oprette puljeinstitutioner, og det er også muligt at lave virksomhedsbørnehaver og lignende. Det kræver, at man har en driftsoverenskomst med kommunen, men hvorfor skal man egentlig have det? Hvis man lever op til en række kvalitetskrav og har en god idé, skal det da være muligt bare at etablere sig.

Kl. 14.35

Vi fremsatte forslaget i erkendelse af, at der bliver indskrænket i de enkelte kommuner. I og med at børnetallet falder, begynder man at lukke dagtilbud, og som fru Pia Kristensen ganske rigtigt sagde, er det jo de selvejende institutioner, der oftest står for skud, fordi de mange gange er lidt bøvlede at have med at gøre. De vil selv administrere, og derfor er det nemmere at have med de kommunale institutioner at gøre.

Forslaget sikrer, at hvis man selv synes, at man leverer en brandgod ydelse, og man er sikker på, at forældrene vil blive ved med at benytte sig af institutionen, kan man bruge forslagets model og etablere sig på denne måde, men vel at mærke kun hvis man har lyst. Man har også mulighed for som selvejende institution at fastholde sin aftale med kommunen, men så giver det en helt ny type institutioner mulighed for at etablere sig.

Jeg tror ikke, det er noget for ISS eller andre store virksomheder, for så ville vi allerede have læst i avisen, at de var klar med et koncept, og at de, når lovforslaget trådte i kraft, ville etablere en masse daginstitutioner; men det vil de åbenbart ikke. Jeg tror derimod, at forslaget i høj grad vil blive brugt i forbindelse med kommunalreformen, når vi får nogle større kommuner. Der kunne måske nogle steder være en tendens til at nedlægge de mindre tilbud i yderkanterne, og så er der altså mulighed for, at man som forældre eller forening kan oprette et dagtilbud derude.

Det kan også være, man synes, at ens kommune er lidt for snæver i sin måde at drive dagtilbud på. Det kan være, at der kun er to tilbud, nemlig dagpleje til de små og børnehave kl. 7-17 til de store børn, og så kunne det jo godt være, man havde en idé om lave en integreret institution eller en vuggestue eller en daginstitution med skæve åbningstider. Nu behøver man så ikke forhandle for at få lov til det, nu kan man bare prøve kræfter af med det, og det synes jeg er alle tiders mulighed. Jeg kan ikke se, hvorfor vi som lovgivere skal lægge hindringer i vejen for, at noget sådant kan ske, og derfor synes jeg virkelig, at der er behov for lovforslaget.

Dermed være ikke sagt, at vi er utilfredse med den måde, kommunerne driver området på i dag. Jeg synes, man mange steder gør det rigtig godt og flot, men hvorfor ikke give mulighed for, at andre kan komme ind på området og etablere sig, hvis de har lyst? Det er det, lovforslaget er udtryk for.

Der er også den nyskabelse, at man kan lave fritidstilbud for de større børn som alternativ til SFO. Vi har set, at mange kommuner har indskrænket, at de har lukket fritidsklubberne, og at der mange steder måske kun er et SFO-tilbud. Her synes jeg også, der skal være mulighed for, at de, der vil – her er det oplagt, at det kan være idrætsforeninger og spejderkorps, der har gode lokaler og har tradition for at arbejde med børn – kan prøve kræfterne af. Nu får de muligheden, og så må vi jo så se, om de vil benytte sig af den. Det er med til at brede viften ud, og det synes jeg er afgørende og nødvendigt, for det er med til at sikre kvaliteten og med til at sikre engagementet hos forældrene, at man selv kan tage stilling og vælge det, man synes er bedst for børnene.

Det er ganske rigtigt, at forslaget er blevet styrket på forskellige punkter efter ønske fra både Dansk Folkeparti og VK. Vi har været fuldstændige enige om at stramme det, vi kalder formålsbestemmelsen, op, fordi der har været en debat om, at der kunne være risiko for, at der blev etableret fundamentalistiske dagtilbud. Nu giver vi kommunerne et redskab, så de kan fjerne tilskuddet, hvis man ikke lever op til intentionerne i formålsbestemmelsen om, at der skal skabes samhørighed, demokrati og integration.

Desuden sikrer vi, at private og selvejende institutioner får ret til et administrationsbidrag, så de selv kan foretage administrationen. Vi har set nogle sager i de seneste år, hvor kommunerne har sagt: Vi fjerner det tilskud, I hidtil har fået,

og så laver vi lønregnskaber og alt det, der i øvrigt har med administrationen at gøre, her i kommunen. Det har været et problem for de selvejende institutioner, men nu får de simpelt hen ret til selv at gøre det, og det synes jeg også styrker forslaget.

Fru Pia Kristensen spurgte til rummeligheden. Jeg vil gerne slå fast, at i lovforslagets § 12, stk. 5, står der direkte, at private institutioner ikke kan afvise at optage børn, medmindre der ikke er plads i institutionen. Mere klokkeklart kan det simpelt hen ikke siges: Man må ikke afvise børn, fordi de er bøvlede og besværlige, eller hvad der ellers har været eksempler på.

Kl. 14.40

Hr. Villy Søvnald og andre har sagt: Nå, nå, nå, nå, slå op på side 7, anden spalte, næstsidste afsnit, for der står, som hr. Villy Søvnald også citerede: »I tilfælde hvor børn med handicap ønskes optaget i privatinstitutionen, vil optagelse kunne nægtes, hvis institutionen ikke er eller kan indrettes til at varetage barnets behov ...«. Men ovenover står der netop, og det glemte hr. Villy Søvnald behændigt at læse op: »Privatinstitutioner skal også være tilgængelige for børn med handicap. Børn med handicap, som ønskes optaget i en privatinstitution, kan alene nægtes optagelse, hvis institutionen ikke er indrettet eller kan indrettes til at varetage barnets behov ...«

Det er helt analogt med den kommunale lovgivning – helt analogt. Kommunale dagtilbud må også afvise ud fra det kriterium. Det er præcis de samme regler, der gælder, så lad være med at lave en sag ud af det. Det er meget uhenigtsmæssigt, hvis det sker, både i kommunalt og privat regi. Man skal selvfølgelig tilstræbe at etablere egnede institutioner, og der er jo krav om, at ved nybygning skal de være tilgængelige for handicappede. Men der er ikke noget hokus-pokus med, at det er en særregel for de private institutioner. Det er præcis det samme, der gælder for de offentlige institutioner, og i øvrigt blev det nævnt af flere ordførere, bl.a. den konservative fru Charlotte Dyremose, at børn, der behøver støttepædagog, har krav på at få det. Udgiften hertil kommer oven i det tilskud, man i øvrigt får, så det er ikke sådan, at man kan sige: Det er en belastning, så vi vil prøve at undgå at få bøvlede børn.

Nogle har været inde på, at uha, det har altså haft virkelige vidtgående konsekvenser i Norge. Jeg tror, hr. Villy Søvnald talte om børnehavebaroner. Det kan være, det var et andet udtryk, og det kan være, hr. Villy Søvnald vil vende tilbage

til det, men situationen i Danmark kan altså ikke sammenlignes med den i Norge.

I Danmark har kommunerne pligt til at udbyde dagtilbud. De har pligt til at sørge for pasning til børnene af de forældre, der måtte ønske det, og som bor i kommunen. Den pligt har man ikke i Norge, og det er derfor, markedet er mere frit og mere præget af tilfældighed her end i Danmark. I Danmark har kommunerne simpelt hen en forpligtelse til at stå for området.

Vi vil gøre plads til lidt ekstra, og der skal være en bredere vifte. Men sådan er det ikke i Norge, og derfor er situationen fuldstændig anderledes. I Norge er man afhængig af, at der er private tilbud, og derfor kan de presse citronen lidt mere. Det kan man ikke i Danmark, for hvis forældrene ikke synes, at de private tilbyder noget, kan de gå tilbage til de offentlige tilbud.

Angående modstanden mod, at der kan gå op til 6 måneder, før barnet kan få en plads i en privat daginstitution, kan man ikke engang bruge det argument længere. Når et barn er 6 måneder, har det ret til at blive passet i en offentlig daginstitution, så det handler udelukkende om forældre, der frivilligt vil benytte sig af et privat tilbud.

Alt i alt har jeg svært ved at se det negative i lovforslaget. Jeg må vel vente nogle indvendinger, som går på, at det er vederstyggeligt, at der er nogle, der må tjene penge på området, men jeg kan ikke se problemet. Vi har været inde på i diskussionen, at der er mange, der tjener penge på mange andre ting, og jeg synes altså ikke, man er ond eller beregnende, fordi man er god til at drive forskellige typer virksomheder. Jeg synes faktisk, det ville være meget forfriskende, hvis nogle havde en ambition om at prøve at gøre det rationelt og godt på samme tid. Som det også er sagt, er der i øvrigt kvalitetsstandarder i forslaget, som man skal leve op til, og den bedste garanti er jo nogle årvågne forældre.

Diskussionen har været lidt afvekslende. Hr. Villy Søvndal vil bevise, at det bare er noget, som nogle vil gøre for at tjene en masse penge, og hr. Villy Søvndal taler om discounttilbud, som forældre, der ikke har så mange penge, kan benytte sig af og blive narret. Der bliver tegnet et billede af nogle børn, der kommer til en fugtig lade med en meget lav normering, hvor der sidder en ond person og tjener penge.

Når hr. Villy Søvndal vil bevise, at forslaget virkelig vil medføre store skel i samfundet, taler hr. Villy Søvndal derimod om luksusbørneha-

ver. Så er det, som om forslaget vil føre til, at der kun kommer luksusbørnehaver, som er meget, meget dyre, så derfor kan jeg ikke rigtig finde ud af, hvor hr. Villy Søvndal egentlig har lagt sig med hensyn til, hvad forslaget vil føre til.

Kl. 14.45

Som sagt tror jeg, det vil føre til, at gode, solide danske borgere, der synes, at der er behov for et lidt anderledes tilbud end det, der allerede er, vil etablere nogle spændende tilbud rundt omkring. Det er det, der er essensen.

Jeg vil gerne sige tak til Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti for støtten. Jeg vil også godt sige tak til Kristendemokraterne, fordi man et langt stykke hen ad vejen kan støtte loven, men så lige til sidst har et problem med det med betalingen. Det er jeg selvfølgelig ked af, for jeg ser ikke de samme problemer, men ellers vil jeg sige tak, fordi man kan se, at det her er en god idé. Og så i øvrigt tak for debatten til de øvrige.

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger til ministeren. Først hr. Villy Søvndal.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Hvis familieministeren har ret i, at det her tilbud er rettet mod foreninger og lokale kredse og ikke mod børnehavbaroner eller store virksomheder, kan jeg simpelt hen ikke forstå, man ikke kan følge forslaget fra fru Tove Videbæk om at sikre, at der ikke kan tages penge ud. For hvis det er en lokal idrætsforening, eller hvis det er en lokal gruppe af pædagoger, så ønsker de vel at drive det af ideelle grunde og ikke for at tjene penge.

Jeg vil stadig fastholde, at det eneste nye i det her lovforslag er børnehavbaroners ret til at drive profitbørnehaver uden noget som helst loft over betalingen. Det er det nye, der præsenteres her i dag.

Det kan jeg godt forstå De Konservative har lyst til. Det er jo en gammel konservativ tanke, at der skal være forskel på folk. Jeg synes, det er lidt tidligt at starte allerede med børn, og at man godt kunne vente, til de blev lidt ældre. Men det er vel selve hensigten med det, og det synes jeg egentlig man skulle sige lidt tydeligere i stedet for at pakke det ind i nogle ting, for hvis man havde disse ting som hensigt, ville man kunne imødekomme Kristendemokraternes forslag.

(Kort bemærkning).

Familie- og forbrugerministeren (Henriette Kjær):

Altså først vil jeg sige, at det eneste nye i det her lovforslag jo ikke er, at der er nogle, der kan tjene penge på at drive en daginstitution. Det, der er det væsentligste nye, er, at man kan etablere sig uden en driftsoverenskomst, og at man har ret til at få et administrationsbidrag med. Det er kernen i forslaget. Det andet er også nyt, men det er ikke det eneste nye.

Jeg vil så også sige, at det jo ikke fordrer, at der kommer til at blive forskel på folk, at der er nogle, der kan tjene penge på det. Hvis de er dygtige, og hvis de har den ambition, så fred være med det. Det skaber da ikke forskel på de børn, der går i daginstitutionen, at dem, der driver den, kan tjene penge.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Ministeren var ikke med i Norge, men ministerens embedsmænd var, og jeg er sikker på, at de til ministeren har berettet om det, alle vi andre fik at vide, nemlig at de offentlige institutioner i Norge var billigere, fordi der ikke skulle trækkes penge ud. De private institutioner var meget, meget dyre, og det var årsagen til, at man i Norge havde været nødt til at lægge et loft ind over og tvinge de private ned i pris.

Når man så her åbner op for, at der ikke skal være noget loft på de private institutioner, så synes jeg, det er underligt, hvis man negligerer de norske erfaringer med, at det bliver dyrere, også fordi der jo skal gives afkast til dem, der har investeret – ISS, eller hvem der nu skal drive de nye institutioner.

Så betyder det, at vi får institutioner, som er billige, for når det er sådan, at man er blevet departementschef eller politiker, så er det, fordi man tænker meget over tingene. Og man er da ikke så dum, at man vil betale en hel masse penge for

(Kort bemærkning).

Familie- og forbrugerministeren (Henriette Kjær):

Nej, for når det er sådan, at man er blevet departementschef eller politiker, så er det, fordi man tænker meget over tingene. Og man er da ikke så dum, at man vil betale en hel masse penge for

et tilbud, man kan få billigere udført af det offentlige.

Det er ganske rigtigt, som fru Pia Kristensen sagde, at der da er en grænse for, hvad man vil betale også som vellønnet, så det er da en helt urealistisk forudsigtelse af, hvordan markedet vil udvikle sig.

Jeg bliver nødt til at sige det igen, for det er jo, som om hr. Villy Søvnald ikke vil erkende det: Udgangspunktet er ikke det samme i Danmark og i Norge. I Norge har kommunerne ikke en forpligtelse til at skabe dagtilbud, derfor er markedet fuldstændig frit. Så etablerer de private sig. Så er der nogle kommuner, der synes, at det vil de da godt, og så får de etableret nogle dagtilbud. Men der er jo stor efterspørgsel af dagtilbud, og derfor kan man også holde prisen oppe, fordi der simpelt hen ikke er en forpligtelse fra det offentlige side til at få dem etableret. Og derfor er prisstrukturen en ganske anden i Norge end i Danmark.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Ministeren forsøger at sige, at når folk kommer til at kunne tjene penge på det her område, så er det, fordi de er dygtige og kan drive det, men ellers levere den samme ydelse som det offentlige, som om det offentlige ikke var dygtige nok til at drive det.

KL 14.50

Men det er jo afprøvet. ISS gik jo ind og lavede nogle børnehaver, og de måtte jo opgive det igen, fordi de opdagede, at de danske børnehaver faktisk var drevet utrolig effektivt, og man ikke kan tjene penge på det, medmindre man får lov til at hæve loftet over forældrebetalingen og får lov til at trække penge ud. Det er jo lige præcis det, som man åbner for med det her forslag.

Det er ikke et område, der umiddelbart kan effektiviseres. Det har vi også set på ældreområdet, bl.a. med ældrefirmaet Plus Service oppe i Holbæk, der gik konkurs, og hvor direktøren sagde: Man kan ikke effektivisere her, det handler om mennesker og omsorg. Så derfor kan man kun tjene penge, hvis man får lov til at tage en højere betaling eller laver en dårligere kvalitet.

(Kort bemærkning).

Familie- og forbrugerministeren (Henriette Kjær):

Det er jeg ikke enig i, men jeg vil også tillade mig at sige, at det ved jeg ikke noget om, for det er jo det, man må prøve kræfter med og se, om

man kan. Nogle kan måske, og nogle kan måske ikke.

Det er forkert – det er helt forkert – at ISS trak sig ud, i hvert fald i Assens, fordi de ikke kunne tjene penge på det. Det var lige præcis, fordi man fik en rigtig god diskussion om pædagogiske principper, hvor ISS havde en idé om, at man ville drive de her institutioner ud fra en speciel italiensk inspireret pædagogik, og det var forældrebestyrelsen altså uenig i. Der var så mange diskussioner frem og tilbage, at ISS til sidst trak sig ud.

Kommunen opsagde kontrakten, fordi den jo godt kunne se, at man jo ikke kunne have forældre, der ikke var glade, hvis man selv skulle have indflydelse på, hvilken pædagogik der skulle være gældende. Det var det, der var historien.

Det synes jeg man lige skulle sætte sig ind i, inden man kører frem med den der bemærkning, fordi den er så nem: De kunne ikke tjene penge, de trak sig ud.

Det var ikke det, der var spørgsmålet.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg har sat mig ind i det, men jeg kan høre, at vi kan diskutere det længe.

For så at tage en anden vinkel: Ministeren siger, det ikke vil føre til opdeling af børnene, for hvorfor skulle de velstillede forældre ikke vælge det offentlige tilbud? Men det, som vi ser på andre områder, er, at når der er mulighed for de private tilbud, som er dyrere, er der nogen, der vælger dem, og så bliver det offentlige udsultet. Så er der endnu flere, der vælger dem, og så bliver bevægelsen endnu større og dermed opdelingen i samfundet endnu tydeligere. Vi kan jo se det nogle steder på skoleområdet, så der bliver et problem.

Så skal jeg bare spørge til allersidst, om ministeren, som jo er familieminister og også har ansvaret for børnene, så, hvis man ser det fra børnenes synsvinkel, synes, det vil være godt for et barn at opleve at blive smidt ud af en vuggestue eller en børnehave, fordi dets forældre ikke har råd til at betale, f.eks. fordi de har mistet deres arbejde eller er blevet syge.

(Kort bemærkning).

Familie- og forbrugerministeren (Henriette Kjær):

Altså igen må jeg sige, det er sådan en påstand, der bliver slynget ud i luften om, at fordi man har noget privat, så udsulter man det offentlige. Det er jo ingenlunde tilfældet. Vi har jo verdens dyreste folkeskole. Den er simpelt hen verdens dyreste, og jeg mener ikke, der er tale om, den bliver udsultet.

Jeg er enig i, der er nogle strukturproblemer, som vi har en forpligtelse til at se på, om vi ikke kan gøre bedre, sådan at undervisningen bliver bedre. Jeg mener selvfølgelig også, at vi har en stor diskussion at tage i forhold til at sikre, der ikke er f.eks. folkeskoler med udelukkende fremmedsprogede elever, for det synes jeg er et problem. Men den der med, at fordi man laver noget privat, så udsulter man det offentlige, kan jeg bare ikke genkende, og jeg er ikke enig i udgangspunktet.

Så er der den med, at der er nogle børn, der kan blive smidt ud. Igen er det jo helt analogt til det offentlige: Hvis ikke man betaler for en daginstitution i det offentlige, ja, så skal kommunen da gå ind og vurdere – undskyld, nu svarer jeg, fordi fru Line Barfod sidder og ryster på hovedet, og jo, selvfølgelig bliver man da i princippet smidt ud – men så vurderer kommunen da i langt de fleste tilfælde, om der er behov for en socialpædagogisk friplads, fordi forældrene ikke selv kan styre det at tage hånd om deres barn. Det vil man da også gøre i det her tilfælde.

Det kan så godt være, at pengene ikke slår til, hvis vi siger, at det private er dyrere, men barnet vil da altid få plads i en daginstitution.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

**5) Første behandling af lovforslag nr. L 86:
Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Frit valg af klubtilbud eller andre socialpædagogiske fritidstilbud over kommunegrænser og indførelse af minimumsgrænse for tilskud til private pasningsordninger).**

Af familie- og forbrugerministeren (Henriette Kjær).

(Fremsat 5/11 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Kl. 14.55

Forhandling

Hans Andersen (V):

Lovforslaget her er anden del af en revideret genfremsættelse af L 207 fra sidste samling. Forslaget giver mulighed for forældrenes frie valg af klubtilbud eller andre socialpædagogiske fritidstilbud på tværs af kommunegrænser og indførelse af en minimumsgrænse for tilskud til private pasningsordninger. Forslaget består således af to dele.

I Venstre ser vi indførelsen af frit valg af klubtilbud over kommunegrænser som endnu et led i at udvikle det frie valg. Det skal være lettere at være børnefamilie, og der skal være mulighed for at vælge mellem flere tilbud afhængig af ens behov. Med det forslag bliver det eksempelvis muligt for børn og unge, der flytter til nabokommunen, at bevare deres kammerater i klubtilbuddet i fraflytningskommunen, og nu skal det ikke længere være dette, der forhindrer en familie i at flytte over kommunegrænsen. Det er også helt naturligt at lade pengene følge det enkelte barn eller den enkelte unge.

Venstre kan derfor støtte en tilskudsstørelse på minimum 75 pct. af den billigste nettodriftsudgift pr. plads i dagtilbud til samme aldersgruppe, ligesom vi kan støtte en kommunal pligt til at sørge for forældrenes administration af pasningsordningen mod en reduktion i tilskuddet.

På den baggrund kan Venstre tilslutte sig dette forslag.

Jette Bergenholz Bautrup (S):

Som udgangspunkt er vi i Socialdemokratiet for regler, der kan forenkle og lette familiernes hverdag. Derfor er vi som udgangspunkt også rimelig positive over for dette forslag, der vil

sikre frit valg af klubtilbud på tværs af kommunegrænserne.

Vi har dog en række bekymringer i forhold til indholdet af dette forslag, og det er nogle bekymringer, vi må have afklaret i udvalgsbehandlingen, før vi kan give et endeligt tilsagn. Flere af problemstillingerne er også påpeget i høringssvarene, men vi finder ikke, at ministeriets kommentarer er fyldestgørende.

For det første er der spørgsmålet om ghettoisering. Flere høringsparter peger på den oplagte problemstilling, at vi med dette forslag risikerer, at ressourcestærke forældre vælger at placere deres børn i klubtilbud i andre områder, hvor der er færre socialt svage familier end i deres nærområde. Dermed risikerer vi, at forslaget vil medføre, at klubber i socialt belastede områder helt udtyndes for børn fra ressourcestærke familier.

Det problem gælder i særdeleshed i forhold til etnicitet, hvor vi risikerer, at store integrationsbestræbelser går tabt, og vi hermed faktisk skaber nye integrationsproblemer. Det gælder naturligvis primært i storbyer, og her tænker jeg især på København. Ministeriet konstaterer sådan lidt tørt, at man ikke forventer, at det vil blive et problem. Vi må i udvalgsarbejdet have klar dokumentation for, at det forholder sig sådan, altså at der er tale om en berettiget forventning og ikke blot en forhåbning fra ministeriets side.

Vi deler også den undren, flere høringsparter giver udtryk for, nemlig at det nu skal gøres mere attraktivt at vælge private pasningsordninger, når disse ikke er underlagt kvalitetskrav på samme måde som offentlige tilbud. Hvis de private pasningsordninger skal gøres økonomisk mere attraktive, må det være rimeligt, at man i samme moment fastsætter kvalitetskrav svarende til de offentlige tilbud. Og kvaliteten i tilbudene er altså det vigtigste for os i Socialdemokratiet. Vi mener, at fokus bør sættes knivskarpt på kvalitetsudviklingen, både i daginstitutioner og i lige så høj grad i klubtilbud.

Kommunerne påpeger, at der skal tilføres en administrativ byrde, når forældrenes administration skal varetages. Det løser ministeriet ved at give kommunerne mulighed for at lade forældrene betale andre for at varetage denne administration. Så er der vel ikke længere tale om et reelt frit valg for alle? Så bliver det pludselig en økonomisk byrde for de forældre, som ønsker at benytte frit valg-muligheden, og så bliver målgruppen endnu kraftigere udpenslet til primært at være de rige.